

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' - ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 56

ΑΘΗΝΑΙ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1947

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΙΟΝ ΤΗΣ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1947

Η ΑΙΩΝΙΑ ΕΛΛΑΣ

Εις τὴν τρισχιλιετή πορείαν τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς ὑπάρχουν μερικοὶ σταθμοί, οἱ ὅποιοι φωτίζουν ὡς περίλαμπρα φωτίζον μετέωρα τὴν Οἰκουμένην ὀλόκληρον. Ἀποτελοῦν οἱ σταθμοὶ αὐτοὶ τὸ ἐπιστέγασμα τῆς μεγαλειώδους κοινῆς προσπάθειας τῶν ἀπὸ αἰῶνων κατοικοῦντων τὴν Ἑλλάδα ὑπὲρ τῶν εὐγενεστέρων ἰδανικῶν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἔχουν ἀναγκάσει τοὺς λαοὺς τῆς Γῆς ν' ἀναγνωρίσουν τὴν Χώραν αὐτὴν ὡς μητέρα τῆς Ἐλευθερίας, τῶν φῶτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

Εὐρεθεῖσα ἡ Ἑλλάς ἐν τῷ μέσῳ τῶν συμπλεκομένων ποικίλων συμφερόντων καὶ βλέψων τῶν περὶ αὐτὴν λαῶν, ὑπῆρξεν ἀπὸ τῆς ἀρχαίας ἐποχῆς ὁ μοιραῖος ἐκείνος στίβος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου αἱ δυνάμεις τῆς βίας, τοῦ ὀλέθρου καὶ τῆς καταστροφῆς παρετάσσοντο, διὰ ν' ἀρχίσουν τὴν πάλιν τῶν. Οὕτως ἡ Πατρίς μας ἠναγκάζετο νὰ ὀρθῶνι κατὰ καιροὺς τὸ ἀνάστημά της καὶ ἀντιλοῦσα τὴν ὑπεράνθρωπον ἐκείνην δύναμιν, ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὴν ἐπίγνωσιν τῶν ὑψηλῶν ἰδανικῶν καὶ τὴν διατήρησιν τῶν, ν' ἀποδύεται εἰς ἀγῶνας συνεχεῖς καὶ σκληροὺς, χάριν ὅχι μόνον τῆς Ἰδίας τῆς Ἐλευθερίας, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἐλευθερίας τοῦ κόσμου ὅλου.

Τὸ «Μολὼν λαβέ» τοῦ Λεωνίδα καὶ τὸ πανένδοξον ὀλοκαύτωμα τῆς μάχης τῶν Θερμοπυλῶν δὲν ἀποθαρρύνει τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ, τούναντιον, τοὺς ἐμψυχώνει. Καὶ ἡ συντριβὴ τῶν ἐπιδρομῶν εἰς τὴν Σαλαμίνα καὶ τὰς Πλαταιὰς ἐξασφαλίζει τὰ μέσα εἰς τοὺς νικητὰς διὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ χρυσοῦ αἰῶνος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐγεννήθη ὁ αἰώνιος πολιτισμὸς, ποὺ ἐξέπληξε τὰς ἀρχὰς καὶ ἐφώτισε καὶ ἐξημέρωσε βραδύτερον τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης, ἀποβάς ἡ πηγὴ τοῦ καλοῦ, τοῦ ἀγαθοῦ, τοῦ ὠραίου καὶ τοῦ ἀληθινοῦ.

Παρακμάζει βραδύτερον τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, ἀλλ' ἀναγεννᾶται ἐκ τῆς τέφρας του, δημιουργεῖ τὸν νέον του, τὸν Ἑλληνοχριστιανικὸν πολιτισμὸν του καὶ ἀποβαίνει καὶ πάλιν κράτος ἰσχύος καὶ δόξης καὶ πηγὴ πλοῦτου καὶ νέας σοφίας. Ὁ δὲ Αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου Βασίλειος ὁ Β' ὁ Βουλγαροκτόνος σφουρηλατεῖ τὸν κρῖνον τῆς συνδέσεως τῆς ἐποχῆς του μετὰ τὴν ἀρχαίαν, διὰ τῆς ἐπισκέψεώς του εἰς τὸν Παρθενῶνα, ὁ ὁποῖος τιματὰ ἐπ' ὀνόματι τῆς Παναγίας καὶ σημειώνει νέον σταθμὸν φαινόμεν εἰς τὴν πορείαν τῆς Φυλῆς μας.

Δὲν λησμονεῖ τὴν Ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος καὶ εἰς τὰς προτάσεις τοῦ Μωάμεθ ἀπαντᾷ, ὡς ὁ Λεωνίδας: «Τὴν Πόλιν οὐ παραδώσωμεν, ἀλλὰ μενοῦμεν καὶ ἀποθανοῦμεν ὑπὲρ αὐτῆς».

Ἡ Ἐλευθερία ἢ θάνατος» εἶναι τὸ ἔμβλημα τῆς 25 Μαρτίου 1821 καὶ τὸ Ζάλογον, τὸ Μεσολόγγι, τὸ Ἀρκάδι, τὰ βουνὰ καὶ τὰ πελάγη τῆς Πατρίδος ἀνεβάδουν καὶ πάλιν τὸ δνομα τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ ὕψη καὶ δημιουργεῖται νέον φωτεινὸν μετέωρον, τὸ Ἑλληνικὸν θαῦμα τοῦ 19 αἰῶνος, τὸ ὁποῖον ἀπέδωκε τὴν ἔλευθερίαν εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ δουλείαν ἑκατοντάδων ἐτῶν. Ὁ Μισοῦλης κρατεῖ στερεὰ τὸ πηδάλιον ἐνθουσιάζομενος τὴν Ἱστορίαν καὶ ὁ Κανάρης ἀνάβει τὸν βαυλὸν τοῦ ἐμπνεόμενος ἀπὸ τὸ δράμα τῶν Σαλαμινομάχων.

28 Ὀκτωβρίου 1940. Ἡ Ἑλλάς καλεῖται καὶ πάλιν ἀπὸ τὸν τροχὸν τῆς μοίρας της νὰ ὑποστῇ νέαν δοκιμασίαν. Δέχεται καὶ τώρα μίαν ἀδικὸν ἐπίθεσιν καὶ καλεῖται νὰ δουλωθῇ. Ἡ Ἱστορία ὁμῶς ἀπλώνει καὶ πάλιν τὰς ἐνδόξους σελίδας της καὶ ἡ λαμπρότης τῶν ἀνάπτει τοὺς βωμοὺς τῶν θυσιῶν, θερμαίνει τὰς καρδιάς, ἐξαιῶλώνει τὰς ψυχὰς.

Ὁ Λαὸς τῆς Ἑλλάδος ὀρθώνει τὸ ἀνάστημά του καὶ ὡς ἕνας ἄνθρωπος ἐκρίζωνει τὴν ἀειθαλῆ δάφνην ἀπὸ τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, τὴν βυθίζει μέσα εἰς τὸν φλεγόμενον κρατήρα τῆς τρισχιλιετοῦς Ἱστορίας του καὶ γράφει μετὰ πύρινα γράμματα εἰς τὸν οὐρανὸν τῆς Ἑλλάδος τὴν λέξιν «ΟΧΙ».

Ἡ σάλπιγξ ἤχει καὶ πάλιν τὸ «ἴτε παῖδες Ἑλλήνων...» καὶ τὰ στήθη τὰ Ἑλληνικὰ ὀρθοῦνται εἰς τὴν Πίνδον ὡς πῦλα χαλύβδινα καὶ κλείουν τὴν εἴσοδον εἰς τοὺς ἀλαζόνας ἐπιδρομῆς.

Καὶ τὸ θαῦμα τὸ νέον τὸ Ἑλληνικὸν καταπλήσσει καὶ πάλιν τὴν Ἀνθρωπότητα. Ἡ πίστις ἡ Ἑλληνικὴ καταβάλλει τὴν σιδηρόφρακτον ἐχθρὸν, τὸν ἀνατρέπει, τὸν διώκει καὶ τὸν παραδίδει εἰς τὴν κοινὴν περιφρόνησιν. Ἡ 28 Ὀκτωβρίου 1940 μετατρέπει τὴν πορείαν τοῦ Παγκοσμίου πολέμου καὶ ἡ Ἑλλάς ἀμόφυρτος καὶ ἐξηγνλημένη δὲν διστάζει ν' ἀντιμετωπίσῃ τὸν δεύτερον ἐπιδρομῆς, ἕως ὅτου πίπτει μετὰ τιμῶν, ἀλλὰ δὲν κῦπτε ἀτίμως.

Ἡ Ἰδία Πατρίς, ἡ Ἰδία σκέψις, οἱ ἴδιοι ἀγῶνες. Μία συνέχεια μετ' ἐνέπειαν. Αἱ ἐποχαὶ ἀντιγράφουν ἀλλήλλας. Ἡ Ἑλλάς ἀκμάζει, ἀνυψοῦται, καταυγάει τὴν ὕψηλον καὶ πίπτει εἰς τὸ τέλος ἀμόφυρτος. Πίπτει, ἀλλ' ἀνεγείρεται. Καὶ μοχθεῖ καὶ πάλιν καὶ ἀγωνίζεται καὶ ἀνασυντάσσεται καὶ ἐπικρατεῖ καὶ τονίζει καὶ πάλιν παιδνας νικητηρίους, ὕψωνει αἰώνια τρόπαια δόξης καὶ εὐφέρει καὶ πάλιν μαρμάρων τὸ βάθρον, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἐγ' ἀθιστᾷ πάναγον τὴν γνώριμον Ἐλευθερίαν «βγαλμένη ἀπ' τὰ κόκκαλα τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά».

Μία χώρα, εἰς τὴν ὁποῖαν ἀπὸ τῆς ἐμφανισέως της συγγράφονται τόσον λαμπραὶ σελίδες εἰς τὴν Ἱστορίαν της χώρα, εἰς τὴν ὁποῖαν θάλλουν ἀμάραντα τὰ ἰδεώδη τῆς ἔλευθερίας καὶ τῆς δικαιοσύνης χώρα, ἡ ὁποία σέβεται τὴν παράδοσιν χώρα, ὡς ἡ Ἑλλάς, δὲν φοβεῖται τὰς ἀστραπάς, περιφρονεῖ τοὺς κεραυνούς, ἀποκρούει τὰς θυέλλας, ἀνθίσταται κατὰ τῶν δυσχερειῶν, ἀντλεῖ θάρρος ἀπὸ τὸ παρελθόν, ἐλπίζει, ἐπιμένει καὶ, τέλος, νικά.

Καὶ τώρα, ὅπως καὶ πάντοτε, θὰ διαλυθοῦν τὰ μαῦρα σύννεφα, ποὺ σκεπάζουν τὸν οὐρανὸν της καὶ θὰ προβάλλῃ καὶ πάλιν ζεῖδωρος ὁ ἥλιος, διὰ νὰ ἐξυγιανθῇ ἡ μολυσμένη σήμερον ἀτμόσφαιρά της καὶ νὰ βλαστήσῃ ἀπὸ τὸ ἐδαφὸς της τὸ δένδρον τῆς εἰρήνης, τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς εὐημερίας.

Ἡ 28 Ὀκτωβρίου 1940, αἱ νοκαὶ δάφναι τῆς Πατρίδος μας, αἱ ἀνιστόρητοι δοκιμασίαι της, ἡ σκορπισμένη τέφρα ἐπὶ τῶν ἐρείπειῶν της, θὰ χρησιμεύουν εἰς τὸ διηνεκές ὡς τρανὴ ἀπόδειξις, ὅτι ἡ Ἑλλάς εἶναι προωρισμένη νὰ ζῆ, διὰ νὰ διδάσκῃ τοὺς λαοὺς, πῶς ὁ Ἀνταῖος ἐγγίζων τὸ ἐδαφὸς ἀπέβαινεν ἀκαταμάχητος καὶ πῶς ὁ φοῖνιξ θηήσκων ἀνεγεννᾶτο ἐκ τῆς τέφρας του.

ΝΙΚ. ΠΡΟΚΟΠΙΑΝΣ

ΕΝΑ ΑΝΕΚΔΟΤΟ

ΟΙ ΔΙΧΜΑΛΩΤΟΙ

Ἡ μάχη εἶχε τελειώσει. Οἱ ἀπόλειες τῶν δικῶν μας ἦσαν μερικοὶ τραυματισμένοι καὶ ἕνας ἀγνοούμενος. Τὸν εἶδαν γιὰ τελευταία φορὰ νὰ πολεμᾷ ὀρθῶς, μὰ τὸν ἔχασαν δευὰ ἔκαμαν ἐκίθεσι. Ὅλοι στὸν λόχον λυπήθηκαν γιὰ τὸ Δημητρός — ἐστὶ τὸν ἔλεγον — ἦσαν τὸ καλλίτερον παλλικάρι. Συναγᾶσαν κάποιος ἀπὸ τὸν λόχον ἦσαν λυπημένοι ὁ Δημητρός μετὰ ἀσέπεια του καὶ τις κουταμάρες του τὸν ἔκανε νὰ ξεχνᾷ τὸν πόνο του. Τώρα ὁμῶς εἶχε χαθῆ. Τὸν ἀνάζητησαν παντοῦ

μὰ δὲν τὸν βρῆκαν. Ἀρχισε νὰ νυχθῶνε καὶ οἱ τοσπιάδες λυπημένοι μαζεῦθηκαν εἰς σκηνὴς δευὰ ξαφνικὰ ἡ φωνὴ τοῦ σκοποῦ ἀκούστηκε:

— Στὰ δελα-α-α!

Ὅλοι μετὰ τὰ δελα στὸ χέρι πετάχθηκαν καὶ ἔλαβον θέσιν μάχης. Ὅ... ἔχθησε σὲ λίγο ἀκούστηκε νὰ φωνάζῃ:

— Οὐρὲ ζλάπα τί χ'ἔνε' εἶν' αὐτόνουν πι' μ' φκιάν' τι;

Ὅλοι του; γνώρισαν τὴ φωνὴ τοῦ Δημητρός. Πετᾶχθηκαν ἀπ' τὴς θέσεις τους καὶ... μερμάρωσαν μόλις ἀντίκρυσαν τὸν Δημητρός... Κρατώντας τὸ δελο σὴν μασοῦνι δδηγοσε πένες Ἰταλοῦς. Μόλις ἡ συνοδεία πλησίασε, ὅλοι τους ἔσκασαν στὰ γέλοια. Τὰ ροῦχα τῶν Ἰταλῶν δὲν εἶχαν κουμπιά.

— Τοῦς γλιέπς, κυρ' Λουχαγέμ'; λέει ὁ Δημητρός πρὸς τὸν λοχαγὸν τοῦ ὑπερήφανου. Τοῦς μάγκουσα τ'ν δίρα τ'ς μάχ'ς μ' γιὰ νὰ μὴν μ' φύγνε αὐτοῦ δρόμου τ'ς ἔκουσα τὰ κουμπιά ἀπ' τὰ ροῦχα τ'ς. Ἐστ' κρατώντας τὰ ροῦχα τ'ς ἔεν μοροτοσαν νὰ κόμ'νι τίπουτις στὸ ὄρομον.

Ἐρωτῆσε μὰ ματιά πρὸς τοὺς Ἰταλοῦς ὁ Δημητρός καὶ συνέχισε:

— Ὅσαν τ'ς τσάκουσα τ'ς λέου: οὐρὲ ζλάπα κόψιτε τὰ κουμπιά ἀπ' τὰ ροῦχ' σας γοήγοις. Αὐτοῦν' τίπουτις. Ἀγχεῖσού, ἀλλὰ αὐτοῦνοι τίπουτις. Οὐρὲ κόψιτε τὰ κ'μπιά ἀπ' τὰ ροῦχ' σας, χαμπάρ' μαθῆς αὐτοῦνοι. Ἀγχεῖσού πάλι, τ'ς τοῦ ξαναλέου, μηδὲν ἀπ' τοῦ πηλιόμου. Οὐρὲ καταλαβέν τι ρουμέτικα

τ'ς ξαναλέου, ἀλλὰ τίπουτις αὐτοῦν κυρ' Λουχαγέμ'.

Οἱ τοσπιάδες οἱ ἄλλοι εἶχαν ἀρχίσει νὰ γελᾶν καὶ νὰ περᾶζον τὸν Δημητρός. Ὁ Δημητρός ὁμῶς εἶχε «μηδὲν ἀπ' τοῦ πηλιόμου».

— Μωρὲ, τοῦ λέει ὁ Λοχαγός του, αὐτοὶ εἶναι Ἰταλοὶ καὶ μιᾶνε ἄλλη γλώσσα.

— Ἐπικ' κυρ' Λουχαγέμ' δευὰ ξεκί'σαν γιὰ κατὰ δῶθε μαθῆς νὰ μὰθ'νι πῶθια Ρουμέτικα κ' ὄστερος νὰ ρθοῦν. Δὲν ἦσαν δηλαδῆς δ' κάποιους θὰ τ'ς πιάσ' ἔχμαλώτ'ς;

Ἀκόμα γελᾶν οἱ τοσπιάδες μας μετὰ τὴν νέα ἐξουαδα» τοῦ Δημητρός.

Ἄνδρ. Φ. Τσωντοῦλης

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

ΤΟΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν

«Ἡ στιγμή ὑπέστη πού θά ἀγωνισθῶμεν διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος, τὴν ἀκεραιότητα καὶ τὴν τιμὴν τῆς. Μολοντί ἐτηρήσαμεν τὴν πλέον αὐστηρὰν οὐδετερότητα καὶ ἴσῃν πρὸς ὅλους, ἡ Ἰταλία μὴ ἀναγνωρίζουσα εἰς ἡμᾶς τὸ δικαίωμα νὰ ζῶμεν ὡς ἐλεύθεροι Ἕλληνες μοῦ ἐζήτησε σήμερον τὴν θῆν πρωϊνὴν τὴν παράδοσιν τμημάτων τοῦ ἔθνικοῦ ἐδάφους κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς βούλησιν καὶ ὅτι πρὸς κατάληψιν αὐτῶν ἡ κίνησις τῶν στρατευμάτων τῆς, θά ἤρχιζεν τὴν θῆν πρωϊνὴν. Ἀπήντησα εἰς τὸν Ἰταλὸν πρέσβυν ὅτι θεωρῶ καὶ τὸ αἴτημα αὐτό καθ' ἑαυτὸ καὶ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὅποιον γίνεται τοῦτο ὡς κήρυξιν πολέμου τῆς Ἰταλίας κατὰ τῆς Ἑλλάδος.

» Τώρα θά ἀποδειξῶμεν ἔαν πράγματι εἴμεθα ἄξιοι τῶν προγόνων μας καὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν ὁποίων μας ἐξησφάλισαν οἱ προπάτορές μας. Ὅλον τὸ ἔθνος ὡς ἐγερεθῆ σύσσωμον. Ἀγωνισθῆτε διὰ τὴν πατρίδα, τὰς γυναῖκας, τὰ παιδιά σας καὶ τὰς ἱεράς μας παραδόσεις. Νῦν, ὑπὲρ πάντων ὁ ἀγὼν:

I. ΜΕΤΑΞΑΣ.

28 Ὀκτωβρίου 1940

Ὁ Ἰταλὸς πρέσβυς ἐπιδίδει τελεσίγραφον εἰς τὸν Ἕλληνα Πρωθυπουργὸν Ἰωάννην Μεταξῶν. Ἀποφασισμένη νὰ νικήσῃ ἢ νὰ πεθάνῃ, ἡ Ἑλλὰς ἀπαντᾷ μὲ τὸ στόμα τοῦ Πρωθυπουργοῦ τῆς Ο.Χ.Ι. Τὰ ἰταλικά στρατεύματα εἰσβάλλουν εἰς τὴν Ἠπειρὸν.

10 Νοεμβρίου

Ἐπιπλέον ἀπὸ θυελλώδη Ἑλληνικὴν ἀντιπίεσιν, αἱ ἰταλικά δυνάμεις πού εἶχον ἐισδύσει εἰς τὴν Ἠπείρου ἀνατρέπονται καὶ ἀποσυντίθενται.

16 Νοεμβρίου

Αἱ Ἑλληνικαὶ δυνάμεις προωθῶνται εἰς τὸ ἔδαφος τῆς Βορείου Ἠπείρου.

22 Νοεμβρίου

Κατελήφθη ἡ Κορυθῶ καὶ τὸ Λεσκοβίκι, καθὼς καὶ τὰ ὄρεινά συγκροτήματα Μοράβα καὶ Ἰβάν.

24 Νοεμβρίου

Κατελήφθη ἡ Μοσχούπολις.

30 Νοεμβρίου

Κατελήφθη τὸ Πόγραδετς.

4 Δεκεμβρίου

Κατελήφθη ἡ Προμετή.

6 Δεκεμβρίου

Κατελήφθησαν οἱ Ἅγιοι Σαράντα.

7 Δεκεμβρίου

Κατελήφθη τὸ Δέλβινον.

8 Δεκεμβρίου

Κατελήφθη τὸ Ἀργυρόκαστρον.

23 Δεκεμβρίου

Κατελήφθη ἡ Χειμάρρα.

9 Ἰανουαρίου 1941

Κατελήφθη ἡ πόλις τῆς Κλεισοῦρας.

15 Μαρτίου

Ἡ λυσσώδης Ἰταλικὴ ἐαρινὴ ἐπίθεσις πού εἶχε ἀρχίσει τὴν 9/3/41 ὑπὸ τὴν προσωπικὴν ἡγεσίαν τοῦ Μουσσολίνι, ἀπεκρούσθη δριστηκῶς ἀπὸ τὰ Ἑλληνικά στρατεύματα. Συνελήφθησαν πλέον τῶν 3000 αἰχμάλωτοι.

6 Ἀπριλίου

Ἀπὸ τῆς 5.30' πρωϊνῆς, αἱ Γερμανικαὶ δυνάμεις πού εἶχον συγκεντρωθῆ εἰς τὴν Βουλγαρίαν, ἐπέτεθησαν ἀπρόκλητοι κατὰ τῶν Ἑλληνικῶν θέσεων. Διὰ δευτέραν φοράν εἰς ὀλίγους μῆνας τὸ ὑπερήφανον Ἑλληνικὸν Ο.Χ.Ι. ἀντήχει.

9 Ἀπριλίου

Παρὰ τὴν ἡρωϊκὴν ἀντίστασιν τῶν ὀχυρῶν μας, πού παραμένουν ἀκαμπτα, Γερμανικαὶ δυνάμεις προελάσασαι μέσφ Σερβίας κατέλαβον τὴν Θεσσαλονίκην.

14 Ἀπριλίου

Τὰ Ἑλληνικά στρατεύματα τῆς Β. Ἠπείρου ἀπειλούμενα μὲ κύκλωσιν, ὑποχωροῦν, καὶ τὴν 20/4, συνθηκολογοῦν πρὸς τοὺς προελάσαντας μέχρις Ὀλύμπου Γερμανούς.

22 Ἀπριλίου

Βουλγαρικὰ στρατεύματα εἰσῆλθον εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ Θράκην. Ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Κυβέρνησις ἀναχωροῦν εἰς τὴν Κρήτην διὰ νὰ συνεχίσουν τὸν ἀγῶνα.

24 Ἀπριλίου

Μάχη παρὰ τὰς Θερμοπύλας.

27 Ἀπριλίου

Εἰς τὰς 9.25' ὁ Γερμανικὸς στρατὸς εἰσῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἡ Γερμανικὴ σημαία ὑψώθη εἰς τὴν Ἀκρόπολιν.

21 Μαΐου

Ἐναρξίς τῆς Γερμανικῆς ἐπιθέσεως κατὰ τῆς Κρήτης.

31 Μαΐου

Ἡ Κρήτη κατελήφθη ἀπὸ τὰ Γερμανικά στρατεύματα. Ὁ Βασιλεὺς, ἡ Κυβέρνησις καὶ ἀρχετὰ συμμαχικά στρατεύματα διέφυγαν εἰς Αἴγυπτον.

Σεπτέμβριος 1941

Τὸ ναυτικὸν μας ἀναλαμβάνει καὶ πάλιν τὸν ἀγῶνα παρὰ τὸ πλεῦρον τῶν συμμάχων.

Καλοκαίρι 1942

Σχηματίζεται ὁ Ἱερός Λόχος. Ἡ Ἀεροπορία μας ἀναδιοργανοῦται,

ἀρχίζει νὰ μετέχη εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις. Σχηματίζονται αἱ πρῶται Ε. Ο. Ε. Α.

Ὀκτώβριος 1942

Ἡ 1η Ἑλληνικὴ Ταξιαρχία μετέχει νικηφόρος εἰς τὴν μάχην τοῦ Ἑλ Ἀλαμίν.

Μάρτιος 1943

Ὁ Ἱερός Λόχος, συμμετέχων εἰς τὴν συμμαχικὴν προέλασιν φθάνει μέχρι τῆς Τύνιδος.

Σεπτέμβριος 1944

Ἡ 3η Ὀρεινὴ Ταξιαρχία, μετέχουσα εἰς τὴν ἐκστρατείαν τῆς Ἰταλίας, διαβαίνει πρώτη τὸν Ρουβίκωνα καὶ καταλαμβάνει τὸ Ρίμινι, πού ὑπερήσπιζαν ἐπιτετακτικὰ Γερμανικαὶ μονάδες.

12 Ὀκτωβρίου 1944

Ἀπελευθέρωσις τῶν Ἀθηνῶν.

Τέσσερα χρόνια ἀγῶνων, θυσιῶν καὶ μαρτυρίων διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς ἐλευθερίας μας. . . Κι' ἄρξω, σήμερον, τρία χρόνια ὑστερὰ ἀπὸ τὴν Νίκην, ἡ Ἑλλὰς συνεχίζει τὸν ἀγῶνα.

ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΔΟΣΕΙΣ

Ἡ ΜΕΓΑΛΗ ΔΡΗΝΙΣΗ

Τοῦ κ. ΤΑΚΗ ΣΙΣΚΟΥ

Ὀκτώβητος 28.

Ἡ νύχτα ἡ ἀνήσυχη πῆρε νὰ τελειώνει. «Ἡ νύχτα ἡ γεμάτη θαύματα, νύχτα σπαρμένη μὲ μάγια.» Τὸ ψυχρὸ ἀγιάζει φουά. Ὁ φλύαρος ψιθυρὸς του συντροφειεὶ ἐκεῖ ἐπάνω στὴ βίγλα τὸ σκοπὸ. Φαντάροι κι' ἀξιοματικοὶ τῆς IX Μεραρχίας γαντζωμένοι σφιχτά στὶς ἀησοράχες τῶν Ἑλληνικῶν βουνῶν, ἐπάνω κείθε στὸ βόρειο τομέα τοῦ μετώπου, ἀποτελοῦν τὴς θωρακισμένους προφυλακῆς τῆς Πατρίδας μας.

Κάποιο ἀόριστο προαισθημαζοῦνε ἀπὸ μέρες τώρα οἱ χαλύβδινοι αὐτοὶ προστάτες τῆς Ἐθνικῆς Τιμῆς, πὼς διαφορετικὸ θάνατο τὸ ξημέρωμα τῆς νύχτας αὐτῆς.

Μιά φωταύγεια τῶν περρωμένων τῆς φυλῆς πῶχει τὸ βάθος τῆς στίς τρεῖς χιλιάδες χρόνια, ἔρχεται νὰ τοὺς μιλήσῃ γιὰ τὴν καινούργια συμβολικὴ στιγμή.

Σήμερα γιὰ ἄλλη μιὰ φορά ὁ τόπος τοῦτος θά ἀναμετρήσῃ τὸ ἠθικὸ του ἀνάστημα. Πατρίδα! σύμβολο αἰώνιο ἐὼν τῆς Ἐλευθερίας, τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρέπειας, θά φορέσεις σήμερα καὶ πάλι τὸ ἀγκάθινο στεφάνι τοῦ μαρτυρίου. Ἐδόθη στὸ διάσελο τοῦ βουνοῦ, πῶς πέρα σι' ἀπόσκια του καὶ κάτω στὰ φαρᾶγγια, τὰ Ἑλληνικά νιάτα φράσανε τὸ δρόμο στὸν ἐχθρὸ καὶ στέλνονε τὸ ἀποφασιστικὸ τους μήνυμα στὰ μετόπιθεν, κι ὅλων μαζί ἐνωμένη μιὰ φωνὴ δίνει τὴ μεγάλη ἀρνηση.

Τὴν ἀρνηση στὴν ὑποταγὴ τῆν

ἡρωϊκὴ ἀντίσταση τοῦ πνεύματος, ἀπέναντι στὴν πρόστυχη βία.

Ὁρα 4 πρωϊνὴ, ὁ ἀριθμὸς καὶ τὸ σίδερο ἔρριξαν τὸ βάρος τους πάνω μας. Τὰ βλέμματα μὴς οἰχτήκαν στὰ ἄδυστα τῆς ἱστορίας μας καὶ σι' αὐτιά μας ἤρθε ἕνα βουητὸ ἀπὸ σιῆς ἡρώων μὲ τὴ φωνή:

«Αὐτὸ τὸ λόγο θά σᾶς πῶ,
δὲν ἔχω ἄλλο κανένα,
μεθύετε μὲ τ' ἀθάνατο
κρασί τοῦ Ἐἴκοσι ἕνα».

Κ. Παλαμᾶς

Καὶ λυχταί τὸ κανονίδι ἐπάνω μας δλάκερη μέρα. Καὶ λυσομανᾷ τὸ ἄχτι τοῦ ὀχτροῦ. Καὶ χτυπᾶνε οἱ Ὀλμοι. Καὶ πετᾶνε τ' ἀνίκανα φτερά του κάτω ἀπ' τὸ γαλάζιο μα; οὐρανό...

— Βάλετε τελικὴ στὴν καρδιά καὶ σίδηρα στὰ πόδια. «Ἄρματα ἔν σου λείπουνε καὶ κανονία, Σοῦ περισκεσεῖνε ἡ πίστι κι' ἡ καρδιά».

Νοιώθουμε τὴν ἠχὸ τῶν περασμένων καὶ φτερώνεται ἡ καρδιά μας. Ἀπὸ μέρους μας δὲν ἀπαντοῦμε στὸν ἐχθρὸ ἀκόμα, γιὰτὶ δὲν τὸν βλέπουμε πουθενά.

Κρυμμένος στὴν γαγίδα του, δὲν τολμάει νὰ κάνει τὴν ἐμφάνισή. Μικρὰ τμήματά του πού ἐπιχειροῦνε νὰ προσβάλλουνε τὰ 31, 32, καὶ 33 φυλάκια μὴς δέχονται τὴς πρώτες περιποιήσεις τῶν πολυβόλων μας «Χόσκικς» πού δὲν εἶναι τόσο φιλόφρονες. Μιά λυσοφωλιὰ ἀπὸ δαύτους πού ἔχει δρημητήριό τὸ χωριὸ Βιντόβα καὶ κάμνει τὴν ἐποδοῦ του ἐναντία στὸ φυλάκιο τῆς Καλῆς Βρύσης χωριοῦ Ἑλληνικοῦ πάνω στὰ σύνορα ἀκριβῶς, ἀναγκάζεται ἀπὸ τὰ πολυβόλα τῆς διμοιρίας μου νὰ γυρίσει πίσω, μὲ τρόπο ἄνανδρο καὶ κομικὸ πού δίνει στὸ φαντάρο μας τὰ πρώτα δείγματα τῆς ἀξιοσύνης τοῦ ἀντιπάλου μας. Ἐδῶ σταματάει ἡ προσπάθεια τῶν Ἰταλῶν τὴν πρώτη μέρα τοῦ πολέμου. Φαίνεται ὑπολογίζουσι ἀκόμα πὼς θά μᾶς λυγίσει τὸ τελεσίγραφό τους, χωρὶς νὰ κάνουνε χρῆσι τῶν τουφεκιῶν τῶς.

Σουρουπώνει, κι' οἱ βροχοστάτες ἔρχονται νὰ μᾶς θυμίσουν πὼς ἀρχισαν κι' ὅλας τὰ βᾶσανα κι' οἱ περιπέτειες ἀγῶνας μὲ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσης, μὲ τὸ μεγάλο δράκο πού λέγεται σύγχρονη πολεμικὴ μηχανή, καὶ μὲ τὴν ψυχικὴ ἀτέλεια τοῦ σημερινοῦ πολιτισμένου συνανθρώπου.

Καὶ μ' ὅλη τὴν κούραση, τὸ χέρι δὲν ἔχνα τὴν σκανδάλη μέσα στοὺς νυχτερινούς ἐφιιάτες.

Καὶ μ' ὅλη τὴν κούραση, τὸ χέρι δὲν ἔχνα τὴν σκανδάλη μέσα στοὺς νυχτερινούς ἐφιιάτες.

Καὶ μ' ὅλη τὴν κούραση, τὸ χέρι δὲν ἔχνα τὴν σκανδάλη μέσα στοὺς νυχτερινούς ἐφιιάτες.

Καὶ μ' ὅλη τὴν κούραση, τὸ χέρι δὲν ἔχνα τὴν σκανδάλη μέσα στοὺς νυχτερινούς ἐφιιάτες.

Καὶ μ' ὅλη τὴν κούραση, τὸ χέρι δὲν ἔχνα τὴν σκανδάλη μέσα στοὺς νυχτερινούς ἐφιιάτες.

Καὶ μ' ὅλη τὴν κούραση, τὸ χέρι δὲν ἔχνα τὴν σκανδάλη μέσα στοὺς νυχτερινούς ἐφιιάτες.

Καὶ μ' ὅλη τὴν κούραση, τὸ χέρι δὲν ἔχνα τὴν σκανδάλη μέσα στοὺς νυχτερινούς ἐφιιάτες.

Ἐνισχύσατε τὸ «Βῆμα» εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ κλάδου

ΕΤΟΙΜΟΙ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΑΛΞΕΩΝ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΕΠΟΠΟΙΩΝ

ΠΟΥ ΘΑ ΜΟΥ ΠΑΝΕ;

Τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Διδ. Ὁμοσπονδίας
συναδέλφου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΓΚΙΚΑἈπὸ τὸ βιβλίον «ΑΛΒΑΝΙΑ»
τοῦ συναδέλφου ΓΙΩΡΓΗ ΣΑΚΚΑ

Ψηλά ἐκεῖ στὶς κορυφές τῆς Πίνδου, στὴν Τρεμπεσίνα καὶ τὸ Μοράβα, τὴν Κορυτσά καὶ τὸ Πόγραδετς, τὴν Κλεισοῦρα καὶ τὸ Τεπελένι, τὴν Χειμάρρα καὶ ἄλλα τμήματα τῆς Β. Ἠπείρου γράφτηκε πρὸ ἐπτά ἐτῶν μιὰ χρυσοῦ σελίδα στὴν Ἑλληνικὴ ἄλλα καὶ τὴν παγκόσμια ἱστορία πού πῆρε τὸν αἰώνιο τίτλο 28 Ὀκτωβρίου 1940.

Τὸ ἀσύγκριτο αὐτὸ ἱστορικὸ γεγονός ἐστὶν μῆνυμα τῆς Ἑλλάδος πρὸς ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα, ἡ ὁποία θὰ διδάσκαται διὰ μέσου τῶν αἰῶνων, ὅτι οἱ λαοὶ πρέπει νὰ πολεμοῦν γιὰ νὰ κρατήσουν ἀμόλυκτο τὸ μεγαλύτερο θεοῦ δῶρον, τὴν Ἐλευθερίαν.

Μὲ ψηλά τὸ μέτωπο καὶ τὴν ἡμέρα αὐτῆς τῆς 28 Ὀκτωβρίου ἡ Ἑλλάς παρουσιάζεται εἰς τὰ μάτια τῶν παιδιῶν τῆς καὶ μπροστὰ σ' ὅλους τοὺς λαοὺς περιβεβλημένη τὴν θείαν αὐτῆς στολή, τὴν ὁποία ἐξύψωναν διαιώνες, ἀλλὰ χλιετηριβες ὀλοκληρες. Προκαλεῖ ἐθνικὸ ἐνθουσιασμό καὶ ἐθνικὴ ὑπερηφάνεια γιὰ τὸ ὑπερφυσικὸ τῆς κάλλος μὲ τὴν πεποικιλμένη στολὴ τῆς μέσσα στὴν ὁποία διακρίνεται ἡ δοξασμένη γαλανόλευκος. Τὴν στολὴ τῆς συμπληρώνει ἕνα σύμπλεγμα τριῶν πολυτίμων λίθων πού συμβολίζουν τὴν Ἐλευθερίαν, Ἐρησκείαν καὶ Σοφίαν. Φωφορίζοντες δὲ ἀδάμαντες κομοῦν τὸν χρυσοῦν τελαμῶνα καὶ τὸ ξίφος αὐτῆς μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ οἱ: Θερμοπύλαι, Μαραθῶν, Σαλαμίς, Πλαταιαί, Μυκάλη, Γρανικός, Ἴσος, Ἰνδία, Πόλεμος Βυζαντινῶν κατὰ βαρβάρων, Ἀλωσις, Ἀρματοῦλοι καὶ Κλέφτες, Ἐπανάστασις τοῦ 21, Μακεδονικὸς Ἀγὼν, Βαλκανικὸν πόλεμοι, Μικρασιατικὴ Ἐκστρατεία.

Ἀπάνω στὸ στέμμα τῆς κοντὰ στὸ σταυρὸ σὺν διαμάντι πρῶτου μεγέθους τὰ Ἑλληνοπούλα τοποθέτησαν τὸ Ἀλβανικὸ ἔπος πού σήμανε τὴν 28 Ὀκτωβρίου 1940.

Ἐπιβλητικὴ καὶ μεγαλοπρεπὴς ἡ Ἑλλάς ἀπὸ τῶν κορυφῶν τῆς Β. Ἠπείρου ἐδίδαξε καὶ θὰ διδάσκη τοὺς λαοὺς, ὅτι μὲ ἥρωισμούς καὶ μὲ θυσίας τῶν παιδιῶν τῆς ἐκράτησε τὴν Ἐλευθερίαν καὶ κατενίκησε τοὺς βαρβάρους πού ἐπεχείρησαν νὰ θίξουν τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς καὶ νὰ πετάξουν στὸν τράχηλό τῆς τὴ βαρεῖαν ἀλυσίδα τῆς σκλαβίας.

Ἐνίκησε ἡ Ἑλλάς γιὰ νὰ μὴ ὑποκύψῃ ὁ πολιτισμὸς εἰς τὴν βαρβαρότητα. Ἐνίκησε διότι ἔχει ἐκπολιτιστικὴ ἀποστολὴ στὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τὸ μεγάλο τῆς Θεοῦ. Ἐνίκησε γιὰ νὰ χαράξῃ μὲ τὸ ἄφθονο αἷμα τῶν

παιδιῶν τῆς τὰ σύνορα τῆς Μ. Ἑλλάδος καὶ νὰ γράψῃ ἐπὶ τῶν περιοχῶν ἐκείνων ἀνεξίτηλα τὴν λέξι «Ἐλευθερία».

Ἀγάλλεται κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴ κάθε ἀγνὴ ἑλληνικὴ ψυχὴ γιὰτὶ ἀναλογίζεται μὲ ὑπερηφάνεια καὶ ἐθνικὸ ἐγωισμό, ὅτι ἐνεργῶς συνέβαλε στὴν Ἀλβανικὴ Ἐποποιία, ἡ ὁποία στὴ χρυσοῦ σελίδα τῆς ἱστορίας πῆρε τὸν τίτλο 28 Ὀκτωβρίου 1940

Καὶ ὁ Ἑλληνας διδάσκαλος πού πάντοτε ἐφιλοδόχησε νὰ εἶναι ὁ πρωτοπόρος κάθε ἐθνικῆς ἐκδηλώσεως ἀισθάνεται ἰδιαιτέρως ὑπερηφάνεια γιὰτὶ ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς προσέφερε μὲ αὐταπάτησιν καὶ ἡρωισμόν ἀπαράμιλλον, ὅτι πολῦτιμον εἶχε ἐκ ταῦ διδύκω κλάδου.

Ἡ Διδυκὴ οἰκογένεια ἀφῆκε ἐπὶ τῶν πεδίων τῶν μαχῶν ἐκατοντάδας ἐκλεκτῶν συναδέλφων πού ἐπολέμησαν εἴτε ὡς ἐφεδροὶ ἀξιωματικοὶ εἴτε ὡς ὀπλίται. Τὸ ἀνέσπερον φῶς τῶν ἀτάφων δόξαν ἀπὸ τῆς ὕψηλότερας κορυφῆς τῆς Πίνδου, θὰ διδάσκη τὴν ἀνθρωπότητα ὅτι οἱ πνευματικοὶ γονεῖς τῆς Ἑλληνικῆς γενεᾶς θυσιάζονται ὑπὲρ πατρίδος χάριν τῆς Ἐλευθερίας.

Ἀπὸ τῆς ὁροσειρᾶς ἐκείνης, ἀκούεται καὶ ἡ φωνὴ τῶν μαρτύρων αὐτῶν πρὸς τοὺς κραταιοὺς τῆς γῆς: Ἀδικεῖτε τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀφαιρεῖτε ἀπ' αὐτὴν ὅ,τι τῆς ἀνήκει. Τὸν στέφανον ὅμως τῆς δόξης πού φέρει ἐπὶ τοῦ χρυσοποικιλτοῦ στέμματός τῆς κανεῖς δὲν θὰ μωρέσῃ ν' ἀφαιρέσῃ. Ἐγκαταλείπετε τὴν Ἑλλάδα σὲ τρομεροὺς κινδύνους πού τῆς ἐξαπολύουν οἱ κακοὶ γέτροι μὲ μερικὸν ἐσωτερικὸν ἐχθροῦς. Τὴν ὠθεῖτε πρὸς τὴν σταθῶσιν μὰ δὲν θ' ἀκουσθῆ παρ' αὐτῆς τὸ τετέλεσται ἀλλὰ θὰ ἐξακολουθεῖ νὰ ζῆ καὶ θὰ ζῆσῃ μέχρι συντελείας τῶν αἰῶνων.

Καὶ οἱ διδύλοι τὸ γένους, οἱ ὁποῖοι πάντοτε εἶναι προσηλωμένοι πρὸς τὰ ἐθνικὰ ἡμῶν ἰδεώδη διακατέχονται σήμερον ἀπὸ τὴν εὐγενῆ ἐκείνην φιλοδοξίαν νὰ πρωτοστατήσουν καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν, ἀν ἡ πατρίς τὸ ζητήσῃ, εἰς τὸ νὰ προστεθῆ ἡ δίσπλα στὴ χρυσοῦ σελίδα τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1940 κ' ἄλλη μιὰ σελίδα δόξης καὶ ἐθνικοῦ μεγαλείου.

Μὲ δηγῶν τὸ παράδειγμα τῶν ἡρώων συναδέλφων τῶν καὶ μὲ ἀσθήματα ἐγγίζοντα τὴν ἐθνικὴν τῶν φιλοτιμιῶν οἱ διδύλοι πού ἀπὸ τῆς ἕδρας τῶν σχολείων τῶν ἀκραιῶν χωρίων τῆς Β. Ἑλλάδος διδάσκουσι τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν τὴν ἐνωσαν τῆς Πατρίδος καὶ τῆς τῆς μῆς αὐτῆς, τὸν σεβασμὸν τῆς ἀκραιότητος καὶ τῆς ἀνεξαρ-

τημερώνει μιὰ σὺγῃ νεοπαλῆ, σὰ ροδομάγουλη κοπέλα. Μερικὰ σύγγερα καθοῦνται πάνω ἀπὸ τὸ 1920. Τὰ πολυβόλα κρῶζουν πῶ μακριὰ τώρα...

Ὁ Τσιγκομύγκος θὰ εἶναι στὸ Ραμπάνι. Πῶς καλύτερα στὴν ὑγειά μου. Σηκῶναί καὶ συνεχίζω τὴς ἀνακρίσεις. Οἱ φασίστες ἀρνοῦνται νὰ πῶν τὴν ἀλήθειαν. Οἱ κοντανινοὶ ξανοίγουνε τὴν καρδιά τους. Κ' αὐτοὶ εἶναι ἐχθροὶ τοῦ Μουσολίνι. Τοὺς ἔχει καταστρέψει τὴν εὐτυχία...

Ὅλοι πεινᾶνε. Τοὺς μοιράζουμε γαλέτα καὶ κονοσέρβα. Ὁ ἀντισυνταγματάρχης τοὺς κερνάει κονιάκα καὶ τσιγάρο. Ἄ! ὁ ἀντισυνταγματάρχης; ἔχει ἀπὸ πού ν' ἀρχίσῃ ἡ ἀνάκρισις καὶ πού νὰ τελειώσῃ. Τοὺς ξυπνάει ὅλα τ' ἀνθρώπινα αἰσθήματα. Τοὺς ξύνει πληγῆς πού ποινᾶνε...

Οἱ μορφωμένοι καταλαβαίνουν τὸ κόλλο. Προσπαθοῦν νὰ γλιστρήσουν. Τοὺς μπλέχνουμε μ' ἐρωτήσεις. Ψαρεύουμε τὴν ἀλήθειαν!

Αὐτοὶ οἱ μορφωμένοι! Εἶναι πάντα οἱ ἴδιοι σ' ὅλες τὶς χώρες. Σκοτεινοὶ ἀνθρώποι μὲ κίτρινα νύχια. Κρύβουν κατὰ πάντοτε τὴν μορφωμένην τους ἀτιμία! Ὁ λαὸς ὅμως; Αὐτὸς ποτε δὲν ζητᾷ τὸ κακὸ! Εἶναι ἀγαθὸς καὶ ντόμπρος. Δωρικὸς στὴ ψυχὴ καὶ στὸ χαραχτήρα!

Κατὰ τὶς δέκα νάσου ὁ Τσιγκομύγκος. Εἶναι ξεθεωμένος.

—Ἐλα μοῦ λέει, εἶναι ἀνάγκη νὰ πᾶς στὸ Ραμπάνι. Χτυπήθηκε κάποιος δικός σου. Ἐκείνος ὁ Γούλας!...

Πετάγομε ὀλόρθος. Ὁ Γούλας! Χτυπήθηκε ὁ καμπένος ὁ Γούλας. Πρέπει νὰ τρέξω.

Ὁ ἀντισυνταγματάρχης μοῦ νεύει νὰ φύγω. Μοῦ δίνει καὶ ἕνα σημείωμα γιὰ νὰ μὲ βοηθήσουν. Ἐξω περιμένει ὁ κύριος Νίκος. Τὸν ρωτᾶω.

—Ἀσχημα εἶναι, μοῦ λέει. Χτυπήθηκε στὰ δύο του πόδια. Ζήτημα ἂν θὰ γλυτώσῃ τὸ ἕνα.

—Πᾶμε, τοῦ λέω. Δὲ πρέπει νὰ χάνουμε χρόνον.

Τριῶν τῶν ἐθνῶν εἶναι ἔτοιμοι νὰ πλαισιώσουν τὸν φρουρὸ στρατιῶτη τῶν βορείων συνόρων μας καὶ νὰ ἐξαγγελῶσι ἄλλη μιὰ φορά, ὅτι οἱ διδύλοι τῆς Ἑλλάδος μάχονται ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἔστιων.

Μὲ συκίνησαν καὶ ὑπερηφάνειαν ἡ διδασκαλικὴ οἰκογένεια σήμερον κρατεῖ στὰ χέρια τῆς στέφανον πλεγμένον ἀπὸ ἀνθη, τὰ ὁποῖα ἐφύτρωναν ἐπὶ τῶν τάφων τῶν ἡρώων καὶ μαρτύρων καὶ τὸν ἐπιθέτει εὐλαβικά ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Ἀγνώστου Διδύλου εἰς τὸν ὅποιον ἀναφέρει ὅτι οἱ διδύλοι εἶναι ἔτοιμοι ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων.

Μαζί μας θέλει νὰ ρθεῖ καὶ ὁ Τσιγκομύγκος. Τοῦ λέω νὰ κάτσει. Γίνεται σκύλος. Τὸν φέρνω μαζί μας.

Τραβᾶμε γιὰ τὸ Ραμπάνι. Βουτᾶμε στὴ λάσπη. Ἡ λάσπη! Ἄλλο μαρτύριο εἶναι καὶ τοῦτο. Τὸ χῶμα εἶναι μιὰ κόλαση λάσπερῃ πού πάνω βουλιάζει καὶ μέσσα. Εἶναι μιὰ ζύμη κατὰμαυρη, ἀνακατεμένη μὲ κίτουρα καὶ καπριές ζῶων. Πῶσο κουράζει ἡ λάσπη! Πορκατᾶς πορκατᾶς κι ὅλο στὸν τόπο. Τρέχεις, σὰ νὰ τρέχεις σὲ ἄμμο.

Τὸ μισὸ κορμὶ εἶναι βουτηγμένο στὴ λάσπη. Μοιάζουμε ἀνθρώποι μὲ πῆλινα πόδια. Τὸ ἴδιο καὶ τὰ μουλάρια. Τὰ καμμένα! Βουτᾶνε καὶ πολλὰ ἀπ' αὐτὰ δὲν ἐξεκολλᾶνε. Μένουν στὸ τόπο. Τὰ πιάνει ἡ λάσπη σὺν ἡ ἀράχνη τῆς μύγας.

Τὰ ψόφια μουλάρια καὶ δῶ μᾶς βοηθᾶνε. Πατάειν στὰ πτώματα καὶ περνᾶνε. Πολλὰ δὲν ἔχουν ἀκόμη ψοφῆσει. Ἀντρεϊεῖνται νὰ σηκωθοῦν μὰ τοῦ κάκου. Σὲ κοιτάζουν τότε παραπονετικά μ' ἕνα βλέμα, μ' ἕνα βλέμα.

Προχωρᾶμε μὲ κόπο. Ὁ κύριος Νίκος μοῦ λέει πῶς χτυπήθη ὁ Γούλας. Χτυπήθηκε ὁ ἑνέδρο. Σκότωσε λέντε. Τὸν γάψωσαν ἡμῶς! Τὸν φέρανε στὸ Ραμπάνι καὶ τὸν ἔχουν πετάξει σὰ σκυλὶ σ' ἕνα στάβλο. Ἐχει πάθει ἀιμοραγία. Θεὸς ἔξερει ἂν τὴ γλιτώσει...

Τὸν βρῖσκο ὅπως μοῦ τόχει πει ὁ κύριος Νίκος. Τὸ αἷμα γύρω του εἶναι λίμνη. Οἱ ἄλλοι βογκᾶνε. Παραδέρουν σὲ παραμιλητὰ καὶ δὲ ξέρουν τί λένε. Ὁ Γούλας κοιμάται. Ἐναν ὕπνο λιθαργικὸ πού μοιάζει μὲ θάνατο.

Πρέπει νὰ φύγομε γρήγορα. Θὰ τὸν πᾶω στὴν Κόσινα. Ὁ Τσιγκομύγκος φτιάνει ἕνα φορετὸ μὲ κάτι κουβέρες. Ὁ κύριος Νίκος ψάχνει νὰ βρεῖ ἕνα μουλάρι. Ἄν τὸν φορτώσω θὰ πᾶμε καλά ὡς τὴν Κόσινα.

Ὁ Γούλας σαλεύει. Παραμιλάει. Κάτι λέει. Ἡ φωνὴ βγαίνει σὺν ἀχνῶν ἀπ' τ' ἄσπρα του χεῖλια. Σὲ μιὰ στιγμὴ ἀνοίγει τὰ μάτια. Μ' ἀναγνωρίζει.

—Ἡρθες; μοῦ λέει μὲ κόπο. Τόξερα πῶς θὰ ῥχθόσουν. Μὲ θέρισαν οἱ ρουφιῖνοι. Ποῦ θὰ μοῦ πᾶνε; Δὲ θὺ γίνω καλά; Καὶ μ' ἕνα πόδι θὰ ρθῶ πάλι δῶ πάνω...

Πᾶσω.

—Τί λές; Θὰ μοῦ κόψουν τὰ πόδια;

Τοῦ σφίγω τὸ χεῖρι.

—... Ἄν μοῦ κόψουν τὰ πόδια νὰ μὴν τὸ γράψεις στὸ σπίτι. Δὲν θέλω νὰ τὸ μάθουν οἱ γονιοὶ μου. Ἡ μάνα μου θὰ πεθάνει. Τ' ἀκούς;

Τοῦ δίνω κουράγιο.

—Τοιμάσου, τοῦ λέω. Δὲν εἶναι τίποτα. Δυὸ τραύματα διαμπερῆ. Θὰ γίνεις. Θὰ σὲ πᾶω στὸ νοσοκομεῖο.

Ὁ Γούλας χαμογελάει μὲ πίκρα.

—Δὲ βαρύνεσαι... Μὴ κάνετε τόσο κόπο...

«Ἐρχεται δ' κ. Νίκος μ' ἕνα μουλάρι. Τὸν φορτώνουμε ὅπως ὅπως καὶ τὸν κρατᾶμε ἀπὸ τὰ πλάγια.

Τὰ πόδια του κρέμονται σὰν ξίνα. Ὁ δρόμος εἶναι κατήφορος. Τὸ ζῶ ἀγωνίζεται τὸ καμήνο. Ὁ Τσιγκομύγκος κρατᾶει τὸ καπίστρι. Ὁ Γούλας γέρονι πάντα μπροστὰ καὶ χάνει τὴν ἰσοροπία. Τὸ αἷμα στάζει ἀκόμα. Τσάκ! τσάκ! τσάκ! καὶ ραντίζει τὸ δρόμο.

—Κουράγιο καὶ φτάνομε! λέω. Νὰ περὶ ὁ διάβολος τὴ λάσπη. Τὸ μουλάρι βουλιάζει ὡς τὸ στήθος. Ἀντριώνεται γιὰ νὰ βγεῖ καὶ τραντάζει τὸ Γούλα. Ὁ Γούλας κουνιέται σὰν μαριονέτα. Ἀναθεματισμένη λάσπη.

Καθόμαστε λίγο. Ὁ Τσιγκομύγκος τοῦ δίνει κονιάκ καὶ στυλῶνεται ἡ καρδιά του. Ξαναρχίζουμε. Τὸ κακὸ χειροτερέσει. Κοντὰ στὸ ποτάμι τὸ ζῶ βουλιάζει. Δοκιμάζει νὰ βγεῖ μὰ τοῦ κίκου. Δὲ χάνουμε χρόνο. Ἐτοιμάζουμε τὸ φορεῖο.

Ἄς εἶναι καλὰ ὁ Τσιγκομύγκος ποῦθελε νάρθει. Τὸν πιάνουμε δυὸ ἀπὸ μπρὸς κ' ἕνας ἀπὸ πίσω. Τὸ μουλάρι τ' ἀφίρουμε. Στὸ γυρισμὸ θὰ κοιτάξουμε καὶ γιὰ κεῖνο. Μιά σκέψη μὲ τυραγνίζει. Τὸ Γούλα! Τὸ Γούλα! Πρέπει νὰ γλυτώσω τὸ Γούλα.

Στὴ Κόσινα φθάνουμε τὸ ἀπόγιομα. Τοῦ δίνουν τὶς πρώτες βοήθειες. Μὲ τὸ χαρὶ τοῦ ἀντισυνταγματάρχου τὸν βάζουν σ' ἕνα νοσοκομειακὸ, ποῦ φεύγει γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

—Ἄντιο Γούλα! Ὁ Γούλας κοιμάται. Κοιμάται ληθαργικὰ ὅπως πρῶτα. Σκύβω καὶ τὸν φιλάω. Τὸ ἴδιο κ' ὁ κύριος Νίκος μὲ τὸν Τσιγκομύγκο.

Φεύγουμε ἀπὸ τὴν Κόσινα. Ὁ ἥλιος ἔπεσε κ' ἔλας στὸ βουνὸ τῆς Νεμέρτσας. Γυρνᾶμε μὲ βαρεὶά τὴν καρδιά γιὰ τὴν Πάγκρια. Θὰ κάνουμε τὸ δρόμο τῆς ἀγωνίας. Ἡ κόλαση τῆς λάσπης μᾶς περιμένει...

Ο ΑΕΡΟΠΟΡΟΣ

Ἄπ' τὸ νοτιὰ βλέπω καινούργια ἀεροπλάνα. Τόθτα εἶναι δικὰ μᾶς. Τ' ἀναγνωρίζω. Μοιάζουν μὲ μέλισσες. Καταδιωχτικὰ ποῦ ὄρμᾶνε. Ἀνασηκώνομαι λίγο. Ἡ καρδιά μου χτυπάει λιγάκι. Τὰ μετράω. Δέκα. Δέκα μέλισσες χυμοῦν σὲ τριπλάσια σιδερένια γερᾶκια. Θὰ κάνουν ἀερομαχία. Τὰ ἰταλικά πέρουνε ἕψος. Ἀνερβαίνουν στὸ γαλάζιο στερέωμα σὰν κατσουλιερίδες. Οἱ μέλισσες ἀπὸ πίσω. Οἱ μηχανές μαρσάρουν. Ἀγκομαχᾶνε. Τὰ φτερά μ' ἀνασηκώνουν. Τὰ σιδερένια πουλιά γράφουνε τραγικοὺς κύκλους... Ἄξαφνα μιὰ μέλισσα βάζει τὴ μούρη της κατὰ κάτω «Πικάρι», λέω. «Πικάρι» νὰ τοὺς τὴν φέρει. Ὁ πικρὸς ἐξακολουθεῖ νὰ βασταίει. Τὸ ἀεροπλάνο θὰ... θὰ... πέσει... θὰ πέσει ἀπὸ πάνω μου. Θὰ μὲ λυώσει...

Κλείνω τὰ μάτια περιμένοντας τὸ μοιραῖο. Δευτερόλεπτα... Ἀκῶ τὸ «ἔχ!» τῆς γῆς καὶ τὸ σώριασμα τοῦ ἀεροπλάνου. Πετάγομαι ὀλόγυρος.

Λίγα μέτρα, πικὸ πέρα, τ' ἀερο-

πλάνο εἶναι συντόμια. Τρέχω. Τρέχουμε κ' ἄλλοι. Οἱ πικὸ κοντινοὶ ἔτρεξαν κ' ἔλας. Βγάζουμε τὸ κορμί τοῦ πιλότου. Φτάνω. Τὸν τραβοῦν ἔξω. Τὸν ἀναγνωρίζω. Εἶναι ὁ σημαντὸς Σκρουμπέλος.

—Κακόμοιρο παλικᾶρι, λέω. Τὸν γνωρίζω ἀπ' τὸ Σῶμα. Εἶχε πέσει μιὰ φορὰ στὰ μέρη τῆς Πρεμετῆς μὲ ὀμπρέλα. Φορεῖ τὴ στολή του κ' εἶναι καθαρὸς καὶ φρεσκοξυρισμένος. Ἐχει φάει μιὰ ριπὴ στὸ κούτελο, στὸ στήθος καὶ στὸ χέρι. Τὸ κορμί του εἶναι ζεστὸ ἀκόμα...

Γρήγορα φέρουνε ἕνα φορεῖο. Τοῦ βγάζουν ἕνα μαντήλι σιδερωμένο ἀπ' τὴν τσέπη τοῦ σακακιῦ του. Τοῦ σκεπάζουν τὰ μούτρα. Τὸν σηκώνουν. Θὰ τὸν στείλουν στὴ Πρεμετὴ νὰ τὸν θάψουν...

Περνᾶ ἀπὸ μπρὸς μᾶς. Ἐνας φαντάρος φωνάζει:

—Παιδιά γονατίστε. Περνᾶ ἕνας ἥρωας!...

Γονατίζουν ὅλοι. Κλαίμε. Καμιά καρδιά δὲν ἀντέχει.

—Ἡ ἀνοιξη, λέω. Ἡ ἀνοιξη ἦρθε γιὰ τὸ Σκρουμπέλο.

Τὸ φορεῖο τραβᾶ κατὰ κάτω. Θὰ πάει στὴ Σούκα... στὴν Κλεισούρα... στὸ Πρεμετὴ... Περνώντας ἀπ' τὶς μυγαλιὰς ὁ νυφοῦλες θὰ τὸν ἴδουν μὲ τὸν χιονανθὸ τους.

ΠΩΣ ΜΑΣ ΕΒΛΕΠΑΝ ΤΟΤΕ

—«Μπορεῖ ἡ μαυρίλα καὶ ἡ καταχνιά νὰ κυριεύσῃ ὅλο τὸν κόσμον, καὶ αἰωνόβια ἀξιώματα καὶ ἀρχὰς δλοκληρωτικὰ νὰ τὰ ἀνατρέψῃ, μπορεῖ τέλος δλόκληρο αὐτὸ τὸ οἰκοδόμημα ποῦ λέγεται Εὐρώπαικὸς πολιτισμὸς νὰ καταρροῦσῃ σὲ ἀμορφους σοροὺς καπνιζόντων ἔρειπῶν, θὰ μείνῃ ὅμως μιὰ γωνιά στὴν πολυπαθὴ περιοχή τῆς Βαλκανικῆς ποῦ δὲν θὰ σβύσῃ ποτὲ καὶ θὰ χρησιμεύσῃ ὡς βᾶσις καὶ ἀφετηρία δημοκρατίας νέου πολιτισμοῦ καὶ τὸ θεμέλιο ἐνὸς νέου κόσμου! Ἡ Ἑλλάδα».

Νόργκαλτ

Νορβηγὸς δημοσιολόγος

—... Εὐχαριστοῦμε τὸ λαὸ καὶ τὸ στρατὸ τῆς Ἑλλάδος, ποῦ μᾶς ἀπήλασαν ἀπὸ μιὰ παράφρονα δεισδαίμονια. Θὰ εἶναι πρὸς δόξαν τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος τὸ ἱστορικὸ γεγονός, ὅτι κατέρριψαν τὸν μῦθον τοῦ ἀπείτητου τοῦ Ἄξονος καὶ ἔδωσαν σ' ὅλους τοὺς ἐλευθέρους ἀνθρώπους ἀπόδειξι τῆς ἀξίας τοῦ θάρρους...

«Τάμης Ν. Ὑέρνης Ἄρθρον 1-12-40

—«Οἱ σύγχρονοι Ἕλληνες θυμοῦνται καὶ ὑπερασπίζον τὴ δόξα τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Ὅ,τι δῆποτε καὶ νὰ συμβῇ ἢ ἀπόφασίς των καὶ μόνο ν' ἀντισταθοῦν, μαρτυρεῖ τὶς βιθιεῖς ἀξίες τῆς παραδόσεως τοῦ Μαραθῶνος σ' αὐτὸν τὸ γενναῖο καὶ πανδραχιο λαὸ».

Ἡ ἴδια ἡμερησίδα 28/12/1940

—«Ἑλλάς, γενναία, ἐνδοξος, φωτισμένη ἔγραψε μιὰ νέα σελίδα δόξης στὴν ἱστορία της καὶ οἱ εὐζωνοὶ μὲ τοὺς Μακεδόνας κατέπληξαν τὸν κόσμον».

«Ἐξέρινα» Ἄδς Ἄντζελος 2/12/1940

«... Αἱ ἀρξάμεναι καιρικαὶ συνθήκαι χῶν, καταγίγς καὶ βροχὴ ἐν συνδυασμῷ μὲ μίαν—δφείλω νὰ τὸ διαπιστώσω ἐνταῦθα χάριν τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας—ἐξαιρετικῶς γενναίαν ἀντίστασιν τῶν Ἑλλήνων στρατιωτῶν παρέσχον εἰς τὴν κυβέρνησιν τῶν Ἀθηνῶν τὸν χρόνον νὰ ἐξεύρη τὰς δυνατότητας μιᾶς λογικῆς λύσεως τῆς καταστάσεως». Χάριν τῆς ἱστορικῆς ὁμως δικαιοσύνης, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ διαπιστώσω ὅτι ἐκ τῶν ἀντιπάλων οἵτινες μᾶς ἀντιμετώπισαν, ὁ Ἕλληνας στρατιωτῆς ἐπολέμησε μὲ παράτολμον θάρρος καὶ ὑψίστην περιφρόνησιν πρὸς τὸν θάνατον, ἐξουθηκόλογεῖ τότε μόνον βταν πᾶσα περαιτέρω ἀντίστασις ἀπέβαινε ἀδύνατος καὶ ἀπολύτως ματαία.

«Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἑλληνικὰ στρατεύματα τῆς Μακεδονίας καὶ Ἡπείρου πρέπει νὰ λεχθῇ ὅτι ὑπεχρῶθησαν καὶ συνηκολογήσαν ὅταν χάρις εἰς τὰς γερμανοϊταλικὰς ἐπιχειρήσεις ἐκυκλώθησαν ταῦτα τελευτῶς.

Οἱ Ἕλληνες αἰχμάλωτοι ἀφῆθησαν ἐλεύθεροι, λόγῳ τῆς γενικῆς ἀνδρείας στάσεως αὐτῶν...».

Παγκόσμιος λόγος τοῦ Χίτλερ σὺς 4 Μαῖου 1941

—«Ἄοπλοι ἐπολεμήσατε ἐναντίον ἐχθρῶν ὀπλισμένων μέχρις ὀδόντων καὶ κατεκτήθητε. Δὲν ἦτο δυνατόν νὰ πράξητε ἄλλως, διότι εἴσθε Ἕλληνες. Διὰ τῆς θυσίας σας μᾶς ἐδώσατε καιρὸν νὰ προετοιμασῶμεν τὴν ἀμυνάν μας. Σᾶς εἴμεθα εὐγνώμονες ὡς ἄνθρωποι, ὡς Ρῶσσοι. Πλησιάζει ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν, ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Μεγ. Βρετανίας, θὰ φροντίσωμεν ὅπως ἡ Ἑλλάς ἀποκατασταθῇ εἰς τὴν Μεσόγειον, μεγάλη ὄχι μόνον ἠθικῶς, ἀλλὰ καὶ εἰς ἔκτασιν».

Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς Μόσχας Ἀπριλίους 1941

—«Στείλανε καὶ οἱ ἴταλοὶ μερικὲς μεραρχίες στὸ μέτωπό μας. Ἀπέναντι σ' αὐτὰς θὰ βάλω ἕνα λόχο Ἑλλήνων στρατιωτῶν ποῦναι σύμμαχοί μας, νὰ τοὺς πᾶρη σβάρνα».

Στάλιν 1942

—«Δὲ θὰ λέμε πλέον: Οἱ Ἕλληνες πολέμησαν σὰν ἥρωες ἀλλὰ στὸ ἐξῆς θὰ λέμε: Οἱ ἥρωες πολέμησαν σὰν Ἕλληνες».

Ροβερτ 1943

—« Δὲν μποροῦμε νὰ ξεχάσωμε οὔτε τὸ παρελθὸν τῆς χώρας αὐτῆς (Ἑλλάδος) οὔτε τὰ καταπληκτικὰ της κατορθώματα στὶς ἀρχὲς αὐτοῦ τοῦ πολέμου.

Αὐτοὶ ἦταν ἐκεῖνοι ποὺ ἐσοκέπασαν τὸ Μουσσοῤῥίνι καὶ ὄχι ἐμεῖς. Τὸν νίκησαν καὶ τὸν ἐδιώξαν ἀπὸ τὴ χώρα τους».

Ἦντεν σὴ βουλὴ τῶν Κοινοτήτων 16-5-44

—«... Εἰς κρισιμωτέρας στιγμὰς πρὶν ἀκόμη μερικὴ ἀπὸ ἡμᾶς ἀντιληφθῶμεν τὸν ἰδικὸν μας κίνδυνον, τὸ μικρὸ αὐτὸ ἄλλα μέγα ἔθνος ἀντεστάθη μετ' ἀπαραιμλου ἀνδρείας καὶ μὲ δλην τὴν δύναμίν του κατὰ τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐπιδρομῶν.

Δὲν θὰ λησμονήσωμεν ποτὲ πῶς ἀνεμένομεν τότε νέα ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα μὲ τὴν γενναίότητα τῆς ὁποίας ὁ λαὸς αὐτὸς ἐπιδείξαις συγκεκρίτησε τὰς Ἱταλογερμανικὰς στρατιάς καὶ ἐκερδίσθη πολύτιμος χρόνος δι' ἡμᾶς τοὺς συμμάχους. Αἱ ἀλώεια τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ὑπῆρξαν μεγάλαί».

Μπάρνς Ἀμερικανὸς Ἀντιπρόσωπος στὸ συνέδριο τῆς εἰρήνης 15-9-46

—«... Ἡ Ἑλλάς διὰ τῆς ἡρωϊκῆς αὐτῆς ἀντίστασεως ἐπεβράδυνε τὰ σχέδια τοῦ Ἄξονος, ἡ δὲ ἀντίστασις αὐτῆς τὸσον ἀποτελεσματικῆ, συνετέλεσεν ὅπως μὴ ἀρχίσῃ ἐνωρίτερον ἢ ἐπίθεσις ἐναντίον τῆς Ρωσσίας...»

Βρετανὸς ἀντιπρόσωπος στὸ ἴδιο συνέδριο τὴν ἴδια μέρα

—«... Δὲν ἠτήθητε, ἀλλὰ κατεβλήθητε κατόπιν ἐνὸς ἀγῶνος ὅστις σᾶς ἐκάλυψε μὲ τιμῆν».

Ἄντεν Ἦντεν

—«... Ἡ Ἑλλάς ἐδρόσκειται πάντοτε μαχομένη».

Μπάρκλαϋ

Ἀμερικ. Γερουσιαστῆς

—«... Τὸ Ἑλληνικὸν Βασιλικὸν Ναυτικὸν προσέφερον ὑπερόχους ὑπηρεσίας».

Ἀλεξάντερ

Πρῶτος Λόγος Ναυαρχοῦ

—«... Τὸ θάρρος καὶ ἡ δύναμις τῆς ψυχῆς τὴν ὁποίαν ἐπιδεικνύετε εἰς τὰς δυσμενεῖς αὐτὰς περιστάσεις ἀποτελοῦν διὰ τὰ Ἦνωμένα Ἐθνη πηγὴν ἐμπνεύσεως».

Ὀύστων Τσάρτσιλ

Καὶ τώρα :

Κυκλοφόρησε ΑΡΣΙΝΟΗΣ ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ τῆς γνωστῆς συγγραφέως βραβευμένων ἀναγνωστικῶν Η ΝΕΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Βεσηθητικὸ ἀκαρπίετο, ὄχι μόνο στοὺς μαθητὰς καὶ δασκάλους, ἀλλὰ σὲ κάθε ἄνθρωπο, ποῦ θέλει νὰ μελετήσῃ τὴ ζωντανή μας γλῶσσα καὶ νὰ τὴ γράφῃ σωστά. Ἐφαρμογὰς καὶ ἀσκήσεις ἀπὸ τὴ λογοτεχνία μᾶς καθιστοῦν τὸ μάθημα τῆς Γραμματικῆς εὐχάριστε καὶ δίνουν στοὺς μαθητὰς καὶ στὸ δάσκαλο τὴν εὐκαιρία γιὰ γόνιμη ἐργασία. Σελίδες 225 δραχ. 5.000 Ζητήσατέ τὴ ἀπὸ τὸν Ἐκδοτικὸ Οἶκο ΑΛΙΚΙΩΤΗ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 6 - ΑΘΗΝΑΙ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

Έτησια συνδρομή του Διδασκαλικού Βήματος δραχμαί 15.000
Διά τας Σχολικάς Έφορείας Δραχ. 15.000
Τιμή του φύλλου Δραχ. 500

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

26 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1912

«Μη χρονοτριβήτε! Γρήγορα εις την Θεσσαλονίκην. Πάντοτε εις την Θεσσαλονίκην. Και μόνον εις την Θεσσαλονίκην» ετηλεγράφει την εποχην εκείνην εις τόν δαφνοστεφή και ένδοξον Στρατηλάτην, τόν Αρχιστρατήγον του ηρωϊκού Έλληνικού στρατού Κωνσταντίνου, τόν Μεγάλον της Ελλάδος Βασιλέα, ό τότε Πρωθυπουργός Έλευθέριος Βενιζέλος.

Αλωνία δμφοτέραν ή μήμη!
Τά δνόματά των βαθεία χαραγμένα εις την ψυχην των Έλλήνων θά αναφέρονται έσασί με βαθόν σεβασμόν, με άπεράντον θαυμασμόν και ώς υπόδειγμα ώραιών και ύψηλών έθνικων πράξεων. Είναί οι χαρακτηριστικοί άντιπρόσωποι μιας όπερόχου Έθνικής Ηγεσίας!

Τήν 26 Οκτωβρίου 1912 ήμέραν της εορτής του Αγίου Δημητρίου, του πολυπόχου της πόλεως Θεσσαλονίκης, ό Έλληνικός στρατός, με έπικεφαλής πάντοτε τόν άειμνηστον Στρατηλάτην, συνεπής πρός τό Ιστορικόν σύνθημά του, έμπερός. Πάντα έμπερός, είσρηχτο θριαμβευτής και πριν ή πραγματοποιηθώσιν αι άρπαικικά διαθέσεις της δόλλας βουλγαρικής βουλιμας, εις τήν Θυλλικήν Θεσσαλονίκην, τήν πρωτεύουσαν της Β. Ελλάδος.

Τιμή και όδξα εις τούς ήρωας, όστινες έχάρισαν τήν Έλευθερίαν εις τούς ύπόδοτους άδελφούς μας!

Τήν Ιστορικήν ταύτην στιγμήν, καθ' ήν αι άπό Βορρά άρπαικικά βλέψεις επί της Β. Ελλάδος και της Θεσσαλονίκης έξεδηλώθησαν με νέαν ένταση, υποθαλπόμεναι και έσωθεν, οι Έλληνες Δημοδιόδοκοι, δραστήριοι της ενκαιρίας επί της σημερινής έπειτα, μαζί με τόν χαιρτισμόν αγάπης πρός τούς άδελφούς Έλληνας της Β. Ελλάδος, ίδιδουν τήν ύπόστασιν, ότι θά άγωνισθώσιν μέχρις έσχάτου, άνευ ούδένου συμβιβασμού, διά τήν άμόλυτον διατήρησιν του έδάφους των άπό πάσαν εισβολήν και τήν αλώσιον παραμονήν των εις τας άγκάλας της Έλευθερίας Πατριδος μας.

ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΕΝΗΝ ΘΕΣΙΝ ΤΟΥ ΕΚΠ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Διά του διορισμού του κ. Καλιόφα εις τήν έδραν της Παιδαγωγικής έν τώ Πανεπιστημίω έκείνησιν μια θέσις εις τό Έκπαιδευτικόν Συμβούλιον, τήν όποιαν πληροφόροθησά, ότι θά καταλάβη κάποιος Γυμνασιάρχης.

Τόν έν λόγω γυμνασιάρχην ούδόλωσ γνωρίζομεν. Έν τούτοις δεδομένου, ότι ή κενωθείσα θέσις άνήκει εις τό Τμήμα του Έκπαιδευτικού Συμβουλίου, τό όποιον διοικεί τήν στοιχειώδη εκπαίδευσιν, είμεθα όποχρεωμένοι να διαμαρτυρηώμεν, διότι κατά τήν συμπλήρωσιν της θέσεως αυτής δεν λαμβάνεται όψιν ό κλάδος μας.

Η θέσις του Έκπαιδευτικού Συμβούλου δεν είναι, δεν πρέπει να είναι θέσις πολιτικής συναλλαγής. Τό Έκπαιδευτικόν Συμβούλιον δίδει τήν πνοήν και τήν κατεύθυνσιν εις τήν εκπαίδευσιν.

Όριζει τό πρόγραμμα, καθορίζει τόν τόπον τών σχολείων, μεριμνά διά τήν είσαγωγήν τών καταλλήλων βιβλίων, διορίζει τούς επίθεωρητάς κ.λ.π. Έάν οι άποτελούντες τότο είναι έξνοι πρός τήν στοιχειώδη εκπαίδευσιν, έπόμενον είναι να μη προωθηθώ τό έργον του δημοτικού σχολείου.

Εύτυχός ό κλάδος άπό της κατατάξης αύτου βαθμίδος του δημοδιδασκάλου μέχρι του Έπιθεωρητού και Γεν. Έπιθεωρητού περιλαμβάνει στοιχία μορφωμένα και κατάλληλα με αξιόλογον και γνώστην εκπαιδευτικήν βρασίαν μεταξύ τών όποιων δύνανται να γίνη ή έπιλογή διά τό έρεθθό ό άριστος διά τήν θέσιν του Έκπαιδευτικού Συμβούλου.

Ό κ. Υπουργός όφείλει να επέμβη και να άσκησθ ήδη αύτου τόν έπαιροήν και τό δικαίωμα διά τόν έκ του κλάδου διορισμόν πρός πληρώσιον της κενής αυτής θέσεως. Έν άναγνώρισιν αύτήν έχομεν τό δικαίωμα να τήν άπαιτώμεν και τήν αναμένομεν.

ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΑΙΟΝΤΑΙ

Οι άναρχικοί με τούς Βουλγάρους μαζί μας καιούν τά σχολεία μας κι έμεις τούς άπαντούμε: «Έλληνας είμεθα και τήν δημιουργικήν μας πνοήν ούτε ή βία θά οβύση ούτε ή ανάγκη θά έξεσθενήσθ».

Μάς γράφει κάποιος επίθεωρητής άπό τήν Β. Ελλάδα. Έγράψαμεν και άλλοτε και έξεφράσαμε τήν άπορίαν μας διά τό Έγκλημα αύτό του περιήφμου δημοκρατικού στρατού κατά της εκπαιδευσεως. Σκοτώνουν δασκάλους, καιούν σχολεία και διακηρύσσουν, ότι πολεμούσιν διά τόν λαόν!

Ό λαός γνωρίζει πλέον τούς σκοπούς των και ή ώρα έπλησίασε διά να τούς στείλη εις τόν άγύριστον.

ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΗΣ Β. ΕΛΛΑΔΟΣ

Και κατά τό παρελθόν άνεγράψαμεν, ότι άποτελεί έγκλημα ή μη κανονική λειτουργία τών σχολείων, έφ' όσον και συντρέχουν λόγοι άνωτέρας βίαις εις τήν Β. Ελλάδα.

Πληροφόροίμεθα ότι και σήμερα τά κλειστά τών σχολείων της Β. Ελλάδος παραμένουν κλειστά άνευ άποχρώντος λόγου.

Είνα δυνατόν να μάς πληροφορήσώσιν οι άρμόδιοι τόν λόγον διά τόν όποιον παρατηρείται τό τοιοϋτον;

Η ΔΙΑΔΟΜΗ ΤΩΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ

Έπανερχόμεθα επί μιας άδικίας που γίνεται εις βάρος τών επίθεωρητών μας.

Ό επίθεωρητής έκτός του μορφωτικού έργου άσκει και διοικήσιν. Διά να έπιτόχη δέ εις τό έργον του δεν άρκει μόνον ή άρτια πνευματική του κατάρτισις και ή διοικητική του Ικανότης. Πρέπει και Ιεραρχικώς να κατέχη βαθμίδα άνωτέραν εκείνων, τούς όποιους διοικεί.

Σήμερον παρατηρείται τότο τό περίτερον.

Ό Έπιθεωρητής βαθμολογικός να είναι κατώτερος του ύφιστάμένου του. Άλλά είναι δυνατόν, (μεταφερόμενος εις τήν κεντρικήν ύπηρεσίαν του Υπουργείου), ό είσηγητής ή τμηματάρχης Β' να έχη υπό τάς διαταγάς του ύπαλλήλους άνωτέραν βαθμίδω; Και άν ήθελε συμβή τοιοϋτόν τι εις ποίαν δικονομίαν θά στριχηθώ ό προϊστάμενος είσηγητής να έπιβάλλη ποιήν εις πείρασινά υπό τάς διαταγάς του Τμηματάρχην;

Η άπονομή τών βαθμίδων πρέπει να έξυπηρετή τούς ύπαλλήλους μισθολογικώς μόνον ή να έχη και σημασίαν επί του τρόπου διοικήσεως τών ύπηρεσιών;

Πιστεύομεν ότι οι βαθμοί χορηγοϋνται εις τούς Δ. Υπαλλήλους όχι μόνον διά τήν μισθολογικήν Ικανοποίησιν, αλλά κυρίως διά τήν ασκήσιν της διοικήσεως. Οι Έπιθεωρητάί άσκούμενος διοικήσιν πρέπει βαθμολογικώς να υπερέχουν τών ύφιστάμενων των. Τό ζήτημα τότο είναι ζήτημα άρχής και ήθικής τάξεως. Ός τοιοϋτόν πρέπει να τό προσέξη τό Υπουργείον και να σπεύσθ να άρη τήν εις βάρος τών επίθεωρητών άδικίαν διά της δημοσιότητας της άνταποκρινόμενης εις τό έργον τών επίθεωρητών διαβαμίσεως.

ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ

Ό καθηγητής κ. Τριβιζάς προσεφέρθη να διδάξθ δωρεάν εις 100 διδασκάλους διαμένοντας έν Αθήναις μαθήματα μελισσοκομίας.

Τήν σπουδαιότητα της χειρονομίας αύτης του κ. Τριβιζά δεν θεωρούμεν άπαραίτητον να τονίσωμεν, διότι πώς τίς άντιλαμβάνεται, ότι ή μελισσοκομία, εάν έξεπλησθ εύρεως εις τήν χώραν μας ήτις είναι πλέον ή κατάλληλος διά τήν έκτροφήν μελισσών και ή έθνική μας οικονομία θά βελτιωθώ και οι χωρικοί μας θά εύρουν ένά επί πλέον πόρον ζωής.

Σωφώς δέ ούτος άπειράνθη εις τόν διδασκαλικόν κλάδον διά τήν έξεπλησίον της μελισσοκομίας. Δυστυχώς μολοντί άπειράνθησιν διά τών συλλόγων εις τούς συναδέλφους Αθηναίω, έν τούτοις μέχρι σήμερα έλάχιστοι προσεφέρθησαν να παρακολουθήσουν τά σχετικά μαθήματα. Νομίζομεν, ότι οι συνάδελφοι δεν έξετίμησαν όσον έπρεπε τήν προσφοράν του κ. Τριβιζά, τόν όποιον έν πάσθ περιπτώσει εύχαριστούμεν θερμώς διά τήν τιμήν, τήν όποιαν έκαμεν εις τόν κλάδον μας.

ΕΞΕΙΤΙ ΚΛΑΖΟΜΕΝΟΙΣ ΔΙΣΧΗΜΟΝΕΙΝ

Με Ιβιστικόν συγκίνησιν δεχόμεθα καθ' έκάστην άπό τας έπαρχίας τας συλλογικάς τών συλλόγων διά τό Διδ. Βήμα. Από ήμέρας εις ήμέραν ή κυκλοφορία άνέρχεται.

Παραφωσίαν εις τόν τοιοϋτον ένθουσιασμόν άποτελοϋν συνάδελφοί τινες, ότινες διά να δικαιολογήσουν τήν άδιαφορίαν των πρός τήν όργανωσίον εδράσκουν, ότι ή συνδρομή εις τό Διδ. Βήμα και Όμοσπονδίαν είναι ύπερβολική!! Και εάν περιωρίζοντο εις τότο μόνον, δεν θά μάς έκαμεν τό πράγμα έντόπωμον, διότι εις πάσας τας έποχάς εύρίσκονται οι άδιάφοροι, οι έξυπνοί, που χαμογελοϋν και λέγουν «άσε τά κορδία να πληρώνουν».

Δυστυχώς, ένδ' καρπούνται οδτοι όλων τών εύεργημάτων τών ώργα-

νωμένων συναδέλφων, έκτρέπονται και εις κακοήθεις και σκωφαντικές διαδόσεις, τας όποιας πολλάκις δεν προσέχουν και οι ώργανωμένοι και άβασανιστώσ τας μεταφέρουν εις τας συνελεύσεις τών συλλόγων των.

Συμβουλεύομεν τούς τελευταίους να μη παρούρωνται εις αύτό του είδους τας φλυαρίας, άλλα να άσκοϋν τό δικαίωματάν των χάρις εις τά όποια άνά πάσαν στιγμήν δύνανται να διαπιστώσουν τό βάσιμον ή μη τών λεγομένων υπό τών άνευθώνων.

ΕΥΤΥΧΩΣ ΠΟΥ ΕΥΡΕΘΗ

Μάς γράφουν, ότι τά έγγραφα προαγωγής τών συναδέλφων εις τόν βαθμόν του Υπουρ. Παιδείας δέν τά έκονοποίησιν εις τούς ένδιαφερομένους ώς όφείλαν, διά της νομίμου όδοϋ άλλα τά παρέδωκεν εις τινά Ιδιώτην όστις τά διεμοίρασεν συναδεία όχι βεβαίως κλειδοκυμβάλου, άλλα κάτι καλλίτερον, έπιστολής, εις τήν όποιαν άνέγραφεν έκτός τών άλλων, ότι τας προαγωγάς τών συναδέλφων τας έπέτυχε κατόμιν πολλών άγώνων και Ιδία λόγω της προσωπικής του έπιρροής επί του κ. Υπουργού!!

Και ό μόν Ιδιώτης άποβλέπων τις όδεν εις όποιόν είδους συμφέρον έγραψε τά όσα έγραψεν εις τούς συναδέλφους, άλλα τά σχετικά έγγραφα τών προαγωγών, ποίος ύπάλληλος του όπουργείου του τά παρέδωκεν;

Ό κ. Υπουργός πιστεύομεν ότι πληροφόροίμενος τό όποτον αύτό, θά έλέγη κατά τόν άσχηρότερον τρόπον τόν ύπάλληλον εκείνον, όστις διά της έπιπολαίου του αύτης ένεργείας έμείωσε τό κύρος της ύπηρεσίας και έδωκε τήν εύκαιρίαν να διαμφοβητηθώ τό ένδιαφέρον διά τόν κλάδον αύτό τουτό του κ. Υπουργού και της άρμοδίας ύπηρεσίας του Υπουργείου.

Όσον άφορρά διά τας ένεργείας της Δ. Όμοσπονδίας και επί του ζητήματος αύτου ό κλάδος καλώσ τας γνωρίζει και δεν έχει ανάγκην Ιδιαίτερας διαφωτίσεως.

ΟΙ ΠΡΟΣΙΤΑΙ

Εις προσηγοίμενον πρόλλον μας έμφέξαν τήν συμπεριφοράν νεοδιορισθέντος επίθεωρητά, στριχθέντες εις γραπτήν καταγγελίαν και όχι εις άσυστάτους πληροφορίας.

Μάς παρεπονέθησαν μερικοί συνάδελφοι, ότι με τό σημειώμα μας έκείνο έδίξαμεν όλους τούς νεοδιορισθέντας, όδία άνεγράψαμεν, ότι διορίσθησαν άνωμάτως. Τό ότι διορίσθησαν παρά τάς σχετικές άποφάσεις του κλάδου, που άποτελεί άνωμίαν, δεν χωρεί καμία άμφιβολία και οι συζητούντες τό πράγμα άποδεικνύονταί άγνωστώς τάς άποφάσεις ταύτας του κλάδου.

Από τό σημείον ήμας αύτου έως του σημείου περί του άν οι διορισθέντες έκπαιδευτικάί κέντηνται τό ήθικά, πνευματικά και ψυχικά προσόντα, απέχει ύπόθετομον πολύ.

Ημείς πρώτοι εις σχετικόν μας σημειώμα έξήραμεν τήν Ικανότητα πολλών τών επίθεωρητών αυτών. Και τότο όχι διά να κάμωμεν ύπλοδον φιλοφρόνημα, άλλα διότι πιστεύομεν άπολύτως εις τήν αξίαν των, τήν όποιαν μάς έδόθη ή εύκαιρία να τήν γνωρίσωμεν εκ του πληθού.

Οι έθελονταί προστάται τών επίθεωρητών, έν ή άποδεικνύονται ως άγνωστώς τήν Ιστορίαν της όργανώσεως, προσφέρουν και ύπηρεσίαν κακήν εις τό δικονομικόν συζητούντες περί αύτου με τόν τρόπον, τόν όποιον έβέβησαμεν.

Οι έπιθεωρηταί οι αξίως του όνόματός των είμεθα βέβαιοι ότι, δεν παρασώρυνται άπό τήν εϋθητήν πολιτικήν τούτων.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Κ. Σ. ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ ΦΑΡΩΝ 41 - ΑΘΗΝΑΙ

ΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΠΡΟΔΡΩΓΑΙ

Εις τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας δὲν ὑπάρχει οὐδὲν πρακτικὸν προαγωγῶν. Ὅσα ὑπῆρχον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1945 καὶ μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου 1947 ἔχουν διεκπεραιωθῆ διὰ τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως πρὸς δημοσίευσιν.

Οἱ συνάδελφοι οἱ ὅποιοι δὲν ἔλαβον ἀκόμη τὴν προαγωγὴν τῶν νὰ ἐρωτήσουν τὸ γραφεῖον τοῦ ἐπιθεωρητοῦ νὰ τοὺς πληροφορήσῃ, ἔάν τὸ σχετικὸν πρακτικὸν ἀπεστάλῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. Ἐάν ἀπεστάλῃ ἡ προαγωγὴ τῶν ἡ ἔχει ἡ ἐντός τῶν ἡμερῶν θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ἐάν ὄχι, νὰ φροντίσουν διὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ πρακτικοῦ.

ΑΙ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ

Ἡ Διοίκ. Σχολικῆς Ὑγιεινῆς τοῦ Σοῦ Ὑπουργεῖου Παιδείας διὰ διακαγῆς τῆς ἐντέλλεται τὴν ὑποβολὴν συντόμου ἐκθέσεως σχετικῆς μετὰ τὰς ὁργανωθείσας μαθητικὰς κατασκηνώσεις.

Εἰς τὴν ἐκθεσιν θὰ διαλαμβάνεται πόσαι παιδικὰ ἔξοχα ἔλειτούργησαν καὶ εἰς ποῖον μέρος. Πόσοι μαθηταὶ ἀπεστάλησαν, εἰς πόσας περιόδους καὶ ποῖα ἡ διάκρισι αὐτῶν. Ἡ ἐγκατάστασις ἐάν ἐγένετο ὑπὸ σπηλιάς, διδακτῆρια κλπ. Ποῖον διαιτολόγιον ἐξηρημάσθη. Συμμετέσχον ὡς στελεχῆ ἐκπαιδευτικοὶ καὶ ἀπεστάλησαν μαθηταὶ εἰς κατασκηνώσεις Ὑπουργεῖου Προνοίας, Δήμων ἢ Ὁργανώσεων ἢ Ὁργανώσεων.

Κρίσεις ἐπὶ τοῦ ἀποσταλλέντου κανονισμοῦ μαθητικῶν ἔξοχῶν καὶ κατασκηνώσεων καὶ συμπεράσματα ἐπὶ τῆς λειτουργίας αὐτῶν.

Καὶ τέλος ὑπάρχουν κατάλληλοι θέσεις περὶ ἡμιμονίμων μαθητικῶν ἔξοχῶν καὶ ποῖα.

ἀρχὴν τῆς αὐτενεργείας τῶν μαθητῶν, συντάσσοντες, δηλαδὴ, οὕτως τὰς πινακίδας τοῦ ἀναγνωστικοῦ ὡστε νὰ διευκολύνηται ἡ αὐτενεργὸς τῶν μαθητῶν εὐρείας τῶν ἐν αὐταῖς νέων ἀναγνωστικῶν στοιχείων καὶ καθόλου ἡ αὐτενεργὸς ἀνάγνωσις αὐτῶν.

δ) Ὅροι τερητέας κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Β' μέρους.

Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τοῦ μέρους τούτου θεῶν καθόλου νὰ τηρηθῇ ἡ ἀφορῶσα εἰς τὴν σύνταξιν τῶν ἀναγνωστικῶν τῶν ἄλλων τάξεων προκήρυξις, λαμβανομένην ἀσπηρως ὅπως ἐπὶ τῆς ὄλιξης, τῆς γλωσσικῆς καὶ τῆς ἄλλης πνευματικῆς ἰκανότητος, τῶν ἀπαιτήσεων καὶ ἀναγκῶν καὶ καθόλου τῶν παντὸς εἴδους ἐκπαιδῶσεων πνευματικοῦ βίου τῶν παιδῶν, δι' οὓς τὸ βιβλίον προορίζεται.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΟΥ ΓΕΡΑΤΟΣ

Διὰ τῆς ὁπ' ἀριθ. 81.900/27-9-47 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργεῖου Παιδείας ἀπονέμεται ἔπαινος μετὰ τιμητικῆς διακρίσεως μετὰ πέντε κωντα χιλιοδράχμων γέρατος εἰς τοὺς κάτωθι δημόλους ὡς διακριθέντας διὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὸν ζήλον τῶν ἐν τῇ ἐπιτελείᾳ τῶν ἐν γένει αὐτῶν καθηκόντων.

Δασκαλάκη Ἰ. καὶ Χάσουλαν Γ. Βοιωτίας.—Παπαβασιλείου Δ. Καρυστίας.—Παῦλον Βασίλ. Χαλκίδος.—Γούβαλην Εὐδοκ. καὶ Κατοίκην Ἀθαν. Φωκίδος.—Παπακωνσταντίνου Ἰωάν. Εὐρυτανίας.—Θωμᾶν Νικολ. καὶ Γεράρδην Ἰωάννην. Σέρων.—Ἀλιμπράντην Χ. καὶ Δρόλλην Ἰ. Νάξου.—Μαζάρην Μιχ. καὶ Ζαφειρόπουλον Γ. Σάμου.—Θράβαλον Χαριστ. καὶ Σπανὸν Δημ. Χίου.—Μαργαρίτην Ἀποστ. Ἀγγελικήν Κωνσταντίνου Παπᾶν Ἰωάν. Παπαθεοφράστου Μιχ. Λέσβου.—Καραπαναγιώτην Χαράλ. Τσάκωναν Ἰωάν. Λήμνου.—Δουλιῆν Μιχ. Πίπου Ἀθαν. Μαγνησίας.—Κανιούραν Δημοσθ. Παλαιολόγου Ἀλκιβ. Καρδίτσας.—Βασιλάκον Ἀθαν. Κοζάνης.—Κοσσην Ἰωάν. Ἐορδαίας.—Ἰωαννίδην Στυλ. Κουρσομπᾶν Χρύσανθον Θεσσαλονίκης.—Ἀμοιρίδην Χαρολ. Πιερίας.—Συόλιον Νικολ. Μιχαηλίδην Κυρ. Κιλίκης.—Παλαῖαν Νικολ. Παοινίας.—Τσαῖρον Εὐθ. Ἐδέσσης.—Ἀλεξιάδην Ἀθαν. Ἀλμωπίας.—Μπουτζιουβῆν Βασ. Τσιγκρήν Σουμεδά Φλωρίνης.—Τσίγκαλον Δ. Μουντούλην Χ. Ἀμυνταίου.—Κο-

ρομήλην Ἀνδρ. Χατζηθανασίου Μαλαματῆν Καστοριάς.—Καρπούζην Θεοφάνην Ἀλεξ. Πόλεως.—Ποντίδην Κωνστ. Ταταρίδην Δημητρ. Διδ.) τέχου.—Κρικέλην Κωνστ. Κουκουλομάτην Λεων. Ὀρεστιάδος.—Μαγκλάραν Θεόδ. Τσουκτοῦ Ἄναν Κομοτηνῆς.—Παπᾶν Ἰωάν. Λύκου Ἀσπασίαν Γεωργιάδην Μιχ. Κοτρώτσην Γ. Δράμης.—Σπανὸν Γ. Ευπολίτην Μιχ. Ἀργολίδος.—Ἀθανασούλην Χ. Σωτηράκον Κωνστ. Κορινθίας.—Παναγόπουλον Ι. Ζαχαρέαν Δημητ. Καλαμών.—Σεβδάλη Ἀφροδίτην Μαντᾶν Κωνστ. Τριφυλλίας.—Δουκλιᾶν Β. Νάκον Παναγ. Πατρῶν.—Ἀγγελοπούλον Μιχ. Καραγιάννην Εὐάγ. Αἰγι-λείας.—Μπερσιμην Θεομ. Χονδρὸν Κωνστ. Μεσολογγίου.—Ζαρονίκον Δημητρ. Ξαρχλῆν Κωνσταντίνου Ναυπακτίας.—Παπαδάτου Λουκᾶν Ἥλειας.—Μιχαλόπουλον Χ. Φωτόπουλον Φωτ. Ὀλυμπίου.—Βικᾶτον Στυρ. Ζαοάντην Γερασ. Κεφαλληνίας.—Βίτσον Ἀνδρ. Δεληγιανόπουλον Διονύσ. Ζακύνθου.—Κομιανὸν Ἀλεξ. Σκλαβονδῶν Κ. Κερκύρας.—Στέλλιον Θ. Μπίταν Ν. Παραμυθίας.—Ἀλβανίτην Δ. Λάζαρη Μιχ. Λευκάδος.—Μαρκόπουλον Δημητ. Λεμπιδάκη Εὐάγ. Μεραβέλλου.—Σκυβαλάκη Κων. Σηπτίας.—Μαρκάκη Ἀντ. Ἀθανασάκη Γεωργίαν Γόρτυνος.—Γαλιτάκη Ζαχαρίαν Πεδιάδος.—Παπαδάκη Γ. Ἀποστολάκη Σοφ. Ἡρακλείου.—Τσαμπιλάκη Σοφίαν Ρεθύμνης.—Μαρινάκη Ἰωάν. Κουρουπάκη Σταθρον Μαυριδάκη Λυκοῦργον Κουναλάκη Ἐμμ. Χανίων.

ΜΕΙΩΣΙΣ ΑΝΤΙ ΑΥΞΗΣΙΩΣ

Ἡ Διοίκ. τῆς Δ.Ο.Ε. μετὰ τῆς Α.Δ.Ε.Δ.Υ. ἐπεσκέφθη τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ διεμαρτυρήθη ἐντόνως διὰ τὴν ἀπόφασιν περὶ μειώσεως τῆς μέχρι σήμερον χορηγομένης Κρατικῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ τῶν Ἀσφαλιστικῶν μας Ταμείων.

ΕΠΙ ΤΕΛΟΥΣ

Διὰ τῆς ὁπ' ἀριθ. 93101/25-10-47 ἀποφάσεως τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας χορηγεῖται διετῆς ἐκπαίδ. ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν πρὸς παρακολούθησιν διετοῦς κύκλου Παιδαγωγικῶν καὶ ἄλλων μαθημάτων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν εἰς τοὺς κάτωθι ἐπιτυχόντας ἐν τῷ διαγωνισμῷ δημόλους.

Ἀντιπᾶνην Νικ. Ἀλεξανδρίδου Μαίρην, Ἀναστασιάδην Ἰωάν., Γαλιτσάνου Ἀγγ., Γκίκαν Παναγ., Γκόβεγαν Ἀναστ., Δροσόπουλον Δημ., Ζοῦμπτον Νικ., Κρήτικαν Ἀγγ., Κατσαδῆμαν Δημ., Κατοίκην Ἀθαν. Μαντᾶν Κωνστ. Μπουτζουβῆν Βασ., Ὀρφανουδάκη Γεώργ., Πιταλῆν Βασ., Παπαθανασίου Πολυζ., Παναγιωτίδην Κωνστ., Στάκον Ἀθαν., Σωτηροπούλου Ἀθηνᾶν, Τζανατοπούλου Σοφία, Τολκᾶν Κωνστ., Φραγκούλην Ἰωάν., Φλέσσα Θεοδ., Χριστόπουλον Χρ. καὶ Χαραλάμπος Εὐάγ.

Οἱ ἀνωτέρω ὑποχρεοῦνται νὰ προσέλθωσιν ἐνῶπιον τοῦ κ. Δ)ντοῦ τῶν Σπουδῶν μέχρι τῆς 20ης Νοεμβρίου ἐ. ἐ. τὸ βραδύτερον πρὸς ἐγγραφήν ἄλλως δὲν θὰ γίνωσι δεκτοί.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Νέοι Συνδρομηταί:

Σάμου	98
Δ. Περιφέρειας	20
Ζαγορίου - Μετσόβου	100
Γρεβενῶν	48
Συνικῆς	102
Κορινθίας	27
Μεσολογγίου	34
Ἀρτις	73
Χίου	168
Β' Ἀθηνῶν	22
Συμπληρωματικῶς	
Ἀργολίδος	51
Μαντινείας - Κυνουρίας	15
	756

Ἐκ προηγουμένων καταστάσεων 1996
Σύνολον 752

Ἐπιτροπὴν Ἀπολυθέντων Δημοδιδασκάλων Μαντινείας. — Τὸ Ὑπομνήμα σας θὰ δημοσιευθῇ ἐφ' ὅσον μὴ εἴη γνωριστὴ τὰ δνόματά σας, τὰς διευθύνσεις καὶ τὰς ὁργανικὰς θέσεις ἐξ ὧν ἀπελύθητε.

Συνέβησαν Ταβουλάρην. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν μελέτην. Δυστυχῶς δὲν εἶναι σύμφωνα μετὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ Δ. Βήματος καὶ λυπούμεθα, διότι δὲν δύναμεθα νὰ τὴν δημοσιεύσωμεν. Σύλλογον Δέσφου. Διόρθωσις ἀποδείξεως ἐγένετο. Εὐχαριστοῦμεν δι' ἄλλα.

Ἐμβλήματα πρὸς τὴν Διδασκαλικὴν Ὁμοσπονδίαν.

Σύλλ. Δ'. Περ. Ἀθηνῶν Δοχ.	900.000
Ζαγορίου-Μετσόβου	500.000
Μαντινείας-Κυνουρίας	1.000.000
Συνικῆς(Σιδ)καστρον	1.630.000
Σάμου	675.000
Ἀμαλιάδος	500.000
Χίου	773.000
Τριτάλων	1.050.000

Διὰ τῶν ἐκδοσῶν τῶν Πρακτικῶν
Σύλλογον Γρεβενῶν Δοχ. 100.000
Μόρας Ἀντ. Ἀνθῆδος . 10.000
Ζανδῆς Ἀντ. Κοζάνη . 10.000

ΣΥΣΣΙΤΙΑ ΕΙΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΟΝ

Τὸ Ὑπουργεῖον ἀποστέλλει τρόφιμα εἰς Δωδεκάνησον, διὰ τὴν παρασκευὴν εἰς 1066 μαθητῶν ἐνὸς γεύματος (μακαρόνια, κρέας, ψαχὴ κλπ.) πλέον τοῦ πρωῖνου ροφήματος καὶ τὴν χορήγησιν πρωῖνου ροφήματος (Γάλα, κακάο, ψωμί, μαρμελάδα, κομπόστα, καραμέλλες κλπ.) εἰς 20.000 μαθητῆς.

Η ΧΟΛΕΡΑ

Ἡ Διοίκ. Σχολικῆς Ὑγιεινῆς τοῦ Ὑπουργεῖου Παιδείας δι' ἐγκυκλίου τῆς ὑποδεικνύει τὰ κάτωθι μέτρα ἀμύνης μέχρις ἐκλείψεως τοῦ κινδύνου μεταδόσεως ἐν Ἑλλάδι τῆς χολέρας.

Τὴν ἐξασφάλισιν α) τῆς καθαρῆς τῶν δεικνυμένων τῶν διδασκτῶν καὶ μαθητῶν β) τῆς ὑγιεινῆς ὑδρευσεως τῶν καὶ γ) τῆς καλῆς λειτουργίας τῶν ἀποχωρητηρίων. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀντιχοληρικὸν ἐμβολιασμόν τῶν μαθητῶν οὗτος θὰ διενεργητῆ ἀπὸ τῆς σχολιατρικῆς ὑπηρεσίας καὶ ὕγειονομικῶν κέντρων. Συναστᾷ ὁμοίως ὅπως οἱ ἐκπαιδευτικοὶ συντρέξουν εἰς τὸν ἔλον ἀγῶνα κατὰ τῆς νόσου τοῦ Ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς καὶ καθιστᾷ προσεκτικὸς τοὺς εἰς παραθαλάσσια μέρη διαμένοντας ἐκπαιδευτικούς καθ' ὅσον δυσατὸν ἡ νόσος νὰ εἰσβάλλῃ διὰ μέσου μικρῶν πλωτῶν μέσων διαφυγόντων τὸν ὕγειονομικὸν ἔλεγχον.

ΔΙΚΑΙΟΝ ΠΑΡΑΠΟΝΟΝ

Ἐκπαιδευτικοὶ προυχθέντες εἰς τὸν βαθμὸν Τμηματάρχου Α' τὸν Μάρτιον τοῦ 1946 καταλαμβανόμενοι ὑπὸ τοῦ ὅριον ἡλικίας τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1948 δὲν δύναται νὰ συμπληρώσων διετίαν ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ καὶ νὰ δικαιωθῶσιν συντάξιν ἀνωτέρου βαθμοῦ ὡς ἔχοντες ὑπὲρ 35ετῆς ὑπηρεσίας, ὁλοκληρούμενοι κατὰ 60 ἡμέρας διὰ νὰ συμπληρώσων διετίαν.

Οὗτοι δὲν ἀπολύονται ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, εἰμὴ μετὰ τὴν λήξιν τοῦ σχολικοῦ ἔτους συμπάσης πρὸς ἐγκύκλιον Ὑπουργεῖου Παιδείας.

Δεὸν νὰ γίνῃ ἐνέργεια ὡστε νὰ ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὁ διανυόμενος χρόνος μέχρι λήξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους ὡστε νὰ δικαιωθῶσιν συντάξιν ἀνωτέρου βαθμοῦ.

Μιχ. Φλέσσας—Δημ. Τσοῦμπας

Σ. Δ.—Ἡ Διοίκ. δὲν ἔπαυσε νὰ ἐνεργῇ διὰ τὴν δικαιοσύνην τῆς τάξεως τῶν ἀνω συνδέλλων. Καθῶς καὶ ἐκείνων, οἵτινες πρὸ τοῦ Νόμου περὶ διαβαθμίσεως καταλήφθησαν ἀπὸ τὸ ὅριον ἡλικίας καὶ στεροφῶνται ὅλων τῶν δικαιωμάτων τοῦ Νόμου αὐτοῦ ὡς καὶ τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν ἐτῶν αὐτῶν ὡς δεδουλευμένων καὶ ὡς συνταξιῶν.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ἀθῆναι τῆ 20-10-1947

Ἐπιθεωρητᾶς Δημ. Σχολείων
Ἐντελλόμεθα ἀποσπᾶσθαι ἐκπαιδευτικὸν ὑπηρετοῦντα σχολεῖα πόλεων ἄνω πέντε χιλιάδων κατοίκων ἢ ἔδρας σας, εἰς μὴ λειτουργοῦντα ἢ ἐλλιπῶς λειτουργοῦντα σχολεῖα ὑπαίθρου. Ὡς ἄνω πόλεις δεῶν παραμεινοῦν Δημ)λοι ἐν ἀνάγκῃ καὶ ὀλιγώτεροι τῶν ὁργανικῶν θέσεων ὡστε καταστήθῃ δυνατὴ λειτουργία σχολεῖων ὑπαίθρου.

Ὁ Ὑπουργός
Α. ΠΑΠΑΔΗΜΟΣ